БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 219 (19.890). • 1987 йил 25 сентябрь, жума • Баҳоси 3 тийин.

17 ОКТЯБРЬ—РЕСПУБЛИКАДА КОММУНИСТИК ШАНБАЛИК КУНИ

ИШГА ТУШИРИЛАДИГАН ОБЪЕКТЛАРДА

Андижон областидаги 162-қурилиш трести бинокорлари Улуғ Октябрь юбилейи шарафига ишга тушириладиган объектларда суръатни янада оширишга қарор қилдилар.

Бинокорлар ишлаб чиқариш, маданий-маиший ва уй-жой қурилишларида 17 октябрь куни камида 56 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажаришга сўз бердилар.

Трест азаматлари шанбалик куни ишлаб топилган маблағнинг ҳаммасини беш йиллик фондига ўтказамиз, деган даъватнома билан чиқдилар.

БЕШ ЙИЛЛИК ФОНДИГА

— Юбилей шанбалигида етти минг сўмлик иш бажарамиз! — «Ташсельмаш» заводи кўп минг кишилик коллективи Улуғ Октябрь 70 йиллиги шарафига ўтказиладиган шанбаликни ана шундай нишонлашга қарор берди.

Шанбалик штабидан маълум қилинишича, шанбаликда 6 минг киши иштирок этади. Ташсельмашчилар ишлаб топилган маблағни ўн иккинчи беш йиллик фондига ўтказадилар.

Политехника институтининг студент ва хизматчилари ҳам оталиқдаги завод территориясида ободонлаштириш ишларида яқиндан ёрдам бериш истагини билдирдилар.

Х. ҚОСИМОВ.

ТЕЖАЛГАН РЕСУРСЛАР БИЛАН

2-«Ферганаоблагроп р о м . строй» трестига қарашли 95-хўжаликлараро механизациялашган кўчма колонна коллективининг пудрат усулида ишлаётганига кўп вақт бўлгани йўқ.

Шанбаликда улар пудрат усули афзалликларини намойиш этиб, тежалган ресурслар ҳисобига янги қувватларни ишга туширишга аҳд қилдилар.

И. АҲМЕТОВ.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

КПСС Марказий Комитети «КПСС Марказий Комитети 1987 йил июнь Пленумининг йўл-йўриқларига мувофиқ озиқ-овқат масаласини ҳал этишни жадаллаштиришга доир энг зарур тадбирлар тўғрисида» қарор қабул қилди.

Қарорда қайд этиладики, агросаноат комплексида хўжалик юритишнинг янги иқтисодий механизмини, интенсив технологияларни ўзлаштириш юзасидан партия XXVII съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май ва 1985 йил апрель Пленумлари қарорларига мувофиқ ўтказилаётган иш меҳнат коллективларининг пировард натижалардан манфаатдорлигини ўстиришга ижобий таъсир қилмоқда, сарфланаётган маблағларнинг самарадорлигини оширишга кўмаклашмоқда. Ўтган йили қишлоқ хўжалигининг ялпи маҳсулоти 5 процент кўпайди, бу рақам шу беш йиллик учун кўзда тутилган ўсиш суръатига мувофиқ келади. Зарар кўрувчи колхоз ва совхозлар камайди, уларнинг рентабеллиги ошди, кейинги йилларда биринчи марта маҳсулот бирлигига қилинган чиқим озайди.

Айни вақтда КПСС Марказий Комитетининг 1987 йил июнь Пленумида қайд этилганидек, озиқ-овқатни тез кўпайтириш учун мавжуд бўлган катта имкониятлар унчалик тўла-тўкис рўёбга чиқарилмаяпти. Тожикистон, Арманистонда, Новгород, Челябинск, Амур областларида қишлоқ хўжалиги ялпи маҳсулотини кўпайтириш суръатлари тармоқдаги ўртача даражадан икки-уч марта пастдир. Ўзбекистон аграр экономикасидаги турғунлик ҳолатлари бартараф этилгани йўқ.

Россия Федерацияси ва Украинанинг кўпгина областлари дон етиштириш, Молдавия ССР донли экинлар етиштириш, Қозоғистон ССР билан Литва ССР гўшт етиштириш соҳасида Озиқ-овқат программаси топшириқларидан анча орқада қолинишига йўл қўйдилар.

Қишлоқнинг социал ривожланишидаги катта камчиликлар озиқ-овқат муаммоларини ҳал этишга салбий таъсир қилмоқда. Шу мақсадлар учун кейинги тўрт йил ичида капитал маблағ сарфлаш 1,4 баравар кўпайган бўлишига қарамай, қишлоқ жойларда яшовчи ҳар бир киши ҳисобига фойдаланиш учун тошириладиган уй-жойлар миқдори шаҳарлардагига нисбатан анча кам. Қишлоқларни ободонлаштириш, медицина ва маданий-маиший хизмат тармоқларини, қаттиқ қопламали йўллар қурилишини ривожлантириш жуда орқада қолмоқда.

Меҳнат коллективларининг хўжалик соҳасидаги активлиги ва мустақиллигини ривожлантиришга ҳалақит бераётган, аҳолининг ташаббусига тўсқинлик қилаётган омиллар ҳали ҳам амал қилиб келмоқда. Ишлаб чиқаришни тартибга солишнинг иқтисодий омилларидан етарли равишда фойдаланилмаяпти, планлаштиришнинг норматив усуллари секинлик билан ўзлаштирилаяпти, шартномавий муносабатлар муносиб даражада ривожлантирилмаяпти. Рентабеллиги паст бўлган ва зарар кўраётган колхоз ҳамда совхозлар реализация қилаётган маҳсулотнинг харид нархларига жорий этилган устамалардан кўпинча, аввало, меҳнатга ҳақ тўлаш учун фойдаланилмоқда. Маъмуриятчилик қилиш, хўжаликлар, корхона ва ташкилотлар фаолиятини қаттиқ чеклаб қўйиш ҳоллари ҳали ҳам бартараф этилмаган.

Иттифоқ ва маҳаллий план ҳамда хўжалик органлари қайта ишлаш базасини ривожлантиришни жадаллаштиришнинг озиқ-овқат муаммосини ҳал этиш учун муҳимлигига етарли баҳо бермаяптилар.

КПСС Марказий Комитети иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари ва Министрлар Советлари, ўлка, область, шаҳар ва район партия комитетлари, автоном республикаларнинг Министрлар Советлари, халқ депутатлари Советларининг ижроия комитетлари, хўжалик органлари, касаба союз, комсомол ташкилотлари ва бошқа жамоат ташкилотлари зиммасига КПСС Марказий Комитетининг 1987 йил июнь Пленуми талабларига мувофиқ, ҳар бир район, шаҳар, область, ўлкада, автоном ва иттифоқдош республикада озиқ-овқат таъминотини янада анча яхшилашни таъминлайдиган энг зарур чора-тадбирларни ишлаб чиқиб, амалга ошириш мажбуриятини юклади.

Демократиялаш жараёнини ҳар томонлама кенгайтириш ва чуқурлаштириш, агросаноат комплекси, бошқа министрлик ҳамда идоларларнинг корхона ҳамда ташкилотлари меҳнат коллективларининг, қишлоқ аҳолисининг, барча гражданларнинг ташаббусини ривожлантириш, озиқ-овқат ресурсларини кўпайтиришдан уларнинг манфаатдорлигини ошириш таклиф этилди. Ленининг кооперация тўғрисидаги ғояларига амал қилиб, хўжалик юритишнинг янги форма ва усулларига дадилроқ ўтилсин, шу мақсадда колхозлар, совхозларда, саноат корхоналарининг ёрдамчи хўжаликларида ҳам, шунингдек, шахсий секторда ҳам қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштиришни кўпайтиришга халақит бераётган ҳамма тўсиқлар ва чеклашлар қатъиян тугатилсин. Хўжалик юритишнинг янги шароитларида қисқа муддат ичида қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштиришни анча кўпайтиришни, уни марказлаштирилган фондларга етказиб бериш планларини бажаришни таъминлаган ва маҳаллий таъминотни анча яхшилашга эришган партия ташкилотларининг иш тажрибаси сабот билан қўллаб-қувватлансин ва оммалаштирилсин. Айни вақтда айрим раҳбарларнинг боқимандалик, қўл учида ишлашга интилиш, ўз ишидаги нуқсонлар оқибатида озиқ-овқат етишмаслигини давлат ҳисобига қоплаш йўлидаги интилишларига қатъиян барҳам берилсин.

Мелиорацияга сарфланаётган маблағлардан олинадиган самарани кескин ошириш, шу омил ҳисобига қисқа муддатларда озиқ-овқат маҳсулотлари етиштиришни анча кўпайтириш зарур, деб топилди. СССР Давлат агросаноат комитети, СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари бу муҳим ишда муносиб тартиб ўрнатишлари, маблағни самарасиз сарфлашни тўхтатишлари, ундан колхоз ва совхозларнинг биринчи галдаги эҳтиёжларини эътиборга олиб, қўшимча маҳсулот етиштириш ва уларнинг экономикасини мустаҳкамлаш манфаатлари йўлида фойдаланишлари лозим.

Ҳамма жойда озиқ-овқатни кўпайтиришнинг барча манбаларини ишга солиш ҳисобига озиқ-овқат етиштиришни ўстириш суръатларини қисқа муддатларда анча оширишга эришишни КПСС Марказий Комитети партия сиёсатининг энг муҳим, бош вазифаси, деб ҳисоблайди.

Шу билан бирга экономиканинг аграр секторида ижтимоий ишлаб чиқаришни жадал ривожлантириш мамлакатда озиқ-овқат масаласини ҳал этиш учун мустаҳкам асос эканлигини ва корхоналар ҳамда гражданларнинг ёрдамчи хўжаликлари имкониятларидан, қўшимча озиқ-овқат олишнинг бошқа манбаларидан ғоят тўла-тўкис фойдаланиш имконини берадиган яхши негиз бўлиб хизмат қилишини назарда тутмоқ керак.

Хўжалик юритиш иқтисодий усулларининг қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришни ўстириш суръатларига таъсирини кучайтириш, меҳнат коллективларини ўз ишлаб чиқариш имкониятларидан ғоят самарали фойдаланишга қизиқтириш учун КПСС Марказий Комитети СССР Давлат агросаноат комитетига, агросаноат комплексига кирувчи министрликлар ва идоралар зиммасига 1988—1989 йилларда ўзларига қарашли барча колхозлар, совхозларни ҳамда бошқа корхона ва ташкилотларни тўла хўжалик ҳисобига ва ўзини-ўзи маблағ билан таъминлашга ўтказиш вазифасини юклади.

План ва молия органларига, агросаноат комитетлари ва бирлашмаларига агросаноат комплексидаги иқтисодий ўзаро муносабатларни тартибга солишнинг хўжаликларда, корхона ва ташкилотларда фақат ўз маблағлари ҳисобидан кенгайтирилган такрор ишлаб чиқаришни таъминлайдиган усулларини кўзда тутиш топширилди. Шу билан бирга ижтимоий зарур чиқимларнинг ўрнини қоплашни таъминлайдиган ва маҳсулот сифатини яхшилашни, меҳнат унумдорлигини оширишни ва чиқимларни камайтиришни рағбатлантирадиган харид нархларини ишлаб чиқишга алоҳида эътибор берилсин. Планлаштириш, пул билан таъминлаш, меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлаш, бошқарувни демократиялаштиришни такомиллаштириш соҳасидаги иш давом эттирилсин.

Ҳар бир корхона ва ташкилот хўжалик юритишнинг янги шароитларига ўтишни ҳозирнинг ўзидаёқ реал вуждга келаётган вазиятни, хўжалик ҳисоби талабларини эътиборга олиб амалга ошира бошлаши, ўзининг пул тушумларига ва қарзга олган маблағларини узиш муддатларига қатъий мувофиқ равишда харажат қилиши зарур, деб топилди. Кредитлардан фойдаланишга истеъмолчилик назари билан ёндашиб, ундан реал маҳсулот билан мустаҳкамланмаган меҳнатга ҳақ тўлаш учун фойдаланиш практикаси тугатилсин. Колхозлар, совхозларнинг, агросаноат комплексидаги бошқа корхона ва бирлашмаларнинг молиявий аҳволини соғломлаштириш программасини 3 ой муддат ичида ишлаб чиқиш таклиф этилди.

КПСС Марказий Комитети партия комитетларидан, совет ва хўжалик органларидан 1988 йилда ҳамма ишлаб чиқариш бўлинмаларини меҳнатни ташкил этишнинг пудрат усулларига ўтказишни тугаллашни талаб қилди. Бунда пудратнинг форма ва усулларини танлашдаги шароитларнинг нақадар хилма-хиллиги имкони борича эътиборга олинсин, бу муҳим ишда расмиятчилик, сусткашлик, андозачилик қатъиян тугатилсин. Ишлаб чиқариш воситаларини узоқ муддатга (10—15 йилга) ижарага олаётган, ерда ҳақиқий хўжайинлар бўлиб ҳаракат қилаётган ишлаб чиқариш коллективлари ҳар томонлама қўллаб-қувватлансин.

(Давоми иккинчи бетда).

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросида

23 сентябрь куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг навбатдаги мажлиси бўлди. Колхозлар, совхозларни ва агросаноат комплекси бошқа корхоналарини ҳосилни йиғиштириб олиш ва қишга тайёрлашга оид ишларни жадаллаштириш тўғрисидаги масала муҳокама қилинди.

Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети, агросаноат комитетлари ва бирлашмалари, партия комитетлари, халқ депутатлари Советларининг ижроия комитетлари бу йил вужудга келган вазиятнинг ниҳоятда кескинлигига етарли баҳо бермаётганликлари, терим суръатларини ошириш юзасидан узил-кесил тадбирлар кўрмаётганликлари, кузги дала ишларини ўтказишда сусткашлик ва уюшқоқсизликка, бегамлик ва бепарволикка йўл қўяётганликлари кўрсатиб ўтилди.

Жиззах, Навоий, Наманган ва Самарқанд областларида ҳосилни йиғиштириб олишни ташкил этишда, айниқса, жиддий камчиликлар мавжуд. Бу областларда планга нисбатан 2,5—3 процентдан камроқ пахта тайёрланган. Колхоз ва совхозларнинг меҳнатга яроқли аҳолиси йиғим-терим ишларига сафарбар этилмаган. Машина теримига тайёргарлик қониқарсиз олиб борилмоқда. Андижон, Бухоро, Тошкент ва Фарғона областларида ғўзани дефолиация қилиш муддатлари кечиктириб юборилмоқда.

Қорақалпоғистон АССР, Андижон, Наманган, Фарғона ва Хоразм областларидаги хўжаликлар ем-ҳашак тайёрлашни ташкил этишда катта нуқсонлар ва интизомсизликка йўл қўйдилар. Автоном республика ва ана шу областларда ўтган йилдагига нисбатан кам ем-хашак тайёрланди. Кўпчилик областларда маккажўхори ҳосилдорлиги гектаридан 35 центнер, силос эса 200 центнердан ошмайди. Кўпгина хўжаликларда тайёрланаётган ем-хашакнинг сифати паст.

Мева-сабзавот маҳсулотини йиғиштириб олиш, тайёрлаш ва Умумиттифоқ истеъмолчиларига жўнатиш масалалари жадал ҳал этилмаяпти, аҳолини қиш даврида таъминлаш учун сабзавот, мева, полиз экинлари ва узум ғамлаш ишлари бошлаб юборилмаган.

Бир қанча жойларда чорвачиликка зарур даражада эътибор берилмаяпти. Жиззах, Қашқадарё ва Самарқанд областлари сут харид қилишни анча камайтириб юбордилар. Фермаларни қиш шароитида ишлашга тайёрлаш жуда кечиктириб юборилмоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюроси етиштирилган ҳосилнинг тақдири учун раҳбар кадрлар томонидан йўл қўйилган бепарволик ва масъулиятсизлик кўринишларини кескин қоралади. Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитетининг раиси ва унинг ўринбосарлари, область партия комитетларининг биринчи секретарлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети ва область ижроия комитетлари, область агросаноат комитетларининг раислари ҳосилни ўз вақтида тўла-тўкис йиғиштириб олиш, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлашнинг юксак суръатларини таъминлаш, қишловга муваффақиятли тайёргарлик кўриш учун шахсан жавобгар эканликлари тўғрисида огоҳлантирилдилар.

Республика партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларига, министрликлар ва идораларга, маҳаллий бошқарув органларига бу йилги ҳосилни йиғиб-териб олиш юзасидан узил-кесил чоралар кўриш, ҳамма жойда энг кўп даражада уюшқоқлик вазиятини таъминлаш таклиф этилди. Колхоз ва совхозларнинг меҳнатга қобилиятли барча аҳолиси пахта теримига сафарбар этилсин, мавжуд техникадан тўла самара билан фойдаланилсин. Терим мавсумининг барча қатнашчилари, чорвадорлар, маҳсулотни қайта ишлаш корхоналари ходимларининг юқори унумли меҳнат қилиши, уларни иссиқ овқат, савдо ва маиший хизмат билан таъминлаш учун зарур шароит яратилсин.

Партия, совет ва хўжалик кадрларининг, агросаноат комплекси ходимларининг, барча меҳнаткашларнинг юксак сафарбарлиги ва масъулиятигина вужудга келган аҳволни яхшилаш, етиштирилган ҳосилни йиғиштириб олиш ва республика олдига қўйилган вазифаларни бажариш имкониятини бериши таъкидлаб ўтилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг мажлисида КПСС Марказий Комитетининг талаблари асосида Навоий район партия комитети ишини қайта қуриш тўғрисидаги масала кўриб чиқилди. Район комитети партия XXVII съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1987 йил январь ва июнь Пленумлари йўл-йўриқлари асосида партиявий раҳбарликнинг услуб ва методларини қайта қуришда сусткашликка йўл қўяётганлиги ва ишчилик кўрсатмаётганлиги қайд этилди. Йиғилиб қолган муаммолар кескинлигига етарли баҳо берилмаяпти, кадрларнинг қайта қуриш ва жадаллаштиришга сафарбарлиги етишмайди. Район партия комитетининг ташкилотчилик ва сиёсий фаолияти бошланғич партия ташкилотлари ва меҳнат коллективлари учун ҳали намуна бўлмаяпти. Уз обрўйини тўкиб қўйган шахсларга нисбатан муросасозлик ва принципсизлик фактлари ҳамон учраб турибди.

Ишлаб чиқаришнинг ҳал қилувчи соҳаларида партияга қабул қилишга ва партия таъсирини кучайтиришга етарли эътибор берилмаяпти. КПСС Марказий Комитетининг Тошкент область партия ташкилотига оид қарорида айтиб ўтилганидек, партияга танлаб олиш расмиятчилик билан амалга оширилмоқда. Ишлаб чиқариш ва ижтимоий турмушда Устав талабларига риоя этишда коммунистларнинг авангардлик ролини таъминлаш учун уларга нисбатан талабчанлик паст даражададир. Ана шу вазифаларни ҳал этишда коммунистларнинг, энг аввало, раҳбарларнинг партия йиғилишларидаги ҳисоботларидан суст фойдаланиляпти. Меҳнаткашлар хатлари ва оғзаки мурожаатларини кўриб чиқишга эътибор сусайтириб юборилган.

Район партия комитети халқ депутатлари Советларининг ролини оширишга лозим даражада эътибор бермаётганлиги, касаба союз, комсомол ва бошқа жамоат ташкилотларига раҳбарликни қайта қурмаганлиги уқтириб ўтилди. Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларда жиддий камчиликлар бор. Район ишчилари, колхозчилари, зиёлиларининг ижодий активлиги ваташаббусини оширишнинг мавжуд воситаларидан суст фойдаланиляпти.

Район партия комитети, бошланғич партия ташкилотлари ғоявий-тарбиявий ишларни такомиллаштиришда раҳбар кадрларнинг, коммунистларнинг ролини оширишда қатъият кўрсатмаяптилар. Ягона сиёсий кунлар самарали ўтказилмаяпти. Атеистик тарбия масалалари ўткир бўлиб турибди. Ошкоралик ва демократияни ривожлантиришда район газетасининг роли пасайтириб юборилган.

Кадрларда янгича иқтисодий фикрлашни шакллантиришга етарли эътибор берилмаяпти. Хўжалик ва маданий қурилишда жиддий қолоқликка йўл қўйилмоқда. Экономикани ривожлантириш учун сарфланаётган катта маблағлар тегишли самара бермаяпти. Пахта ҳосилдорлиги ошмаяпти, ҳар тўрт бригададан бирида пахта ҳосилдорлиги гектарига 15 центнердан ҳам кам. Хўжаликларнинг рентабеллик даражаси паст. Районда ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш программаси бажарилмай қолмоқда. Капитал қурилишда жиддий қолоқликка йўл қўйиляпти.

Ижтимоий ишлаб чиқаришда банд бўлмаган кишилар мавжудлигига қарамай, меҳнат фаолиятининг кооператив ва якка тартибдаги формалари суст ривожлантирилмоқда. Умумий таълим мактабини ислоҳ қилиш ва соғлиқни сақлашни ривожлантириш масалалари қониқарсиз ҳал қилинмоқда. Ўғирлик, қўшиб ёзиш, ичкиликбозлик, гиёҳвандлик ва бошқа салбий ҳодисаларга қарши кураш чоралари етарли эмас.

Мазкур масала юзасидан қабул қилинган қарорда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Бюроси шуни таъкидладики, Навоий район партия комитети, унинг биринчи секретари ўртоқ М. Холиқов ўз фаолияти услуби ва методларини жуда секин қайта қурмоқда, район иқтисодий ва социал ривожланишини жадаллаштиришда бошланғич партия, совет, хўжалик, жамоат ташкилотларининг роли ва масъулиятини етарли даражада оширмаяпти.

Марказий Комитет Бюроси район партия комитети зиммасига КПСС Марказий Комитетининг талабларига мувофиқ равишда очиб ташланган камчиликларни бартараф этиш юзасидан амалий чоралар кўриш вазифасини юклади. Умумпартиявий йўл-йўриқларни амалий ҳаракатлар ўзанига буриб юбориш жадаллаштирилиши керак. Шунга асосланиб, район партия комитетига ташкилий-партиявий ишларни ва идеология ишларини тубдан яхшилаш, ишлаб чиқаришнинг ҳал қилувчи участкаларида партия таъсирини кучайтириш юзасидан бир қанча конкрет топшириқлар берилди. Меҳнат коллективларининг 1987 йил топшириқлари ва Улуғ Октябрнинг 70 йиллиги шарафига олинган мажбуриятларни бажариш юзасидан барқарор ишлашлари таъминланиши лозим. Барча меҳнат ва моддий-техникавий ресурсларни йиғим-терим мавсумини ўтказишга, қишга тайёргарлик кўришга сафарбар этиш зарурлиги алоҳида таъкидланди.

Навоий область партия комитетига иш услуби ва методларини қайта қуриш учун район партия комитети бюроси ва секретарларига нисбатан талабни кучайтириш таклиф этилди. Навоий область ижроия комитетига ва республика Давлат агросаноат комитетига районни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш юзасидан район партия комитети ўртага қўйган масалаларни кўриб чиқиш топширилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Бюроси Ўзбекистон металлургия заводи партия комитетининг корхонада фан-техника тараққиётини жадаллаштириш ишлари тўғрисидаги масалани ҳам кўриб чиқди ва уни қониқарсиз деб топди.

Завод партия комитети фан-техника тараққиётини жадаллаштириш ишида актив позицияни эгалламаганлиги айтиб ўтилди. Партия комитетида, партия ва ишчилар йиғилишларида бу масалалар камдан-кам кўриб чиқилмоқда. Цех партия ташкилотлари, партия группалари ва жамоат ташкилотлари ишлаб чиқаришни интенсивлаш, реконструкциялаш, техника билан қайта жиҳозлаш, машинасозлик ва асбобсозлик цехларини мустаҳкамлаш масалаларига етарли эътибор бермаётирлар.

Корхонада ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишда социалистик мусобақа, илғор тажрибани оммалаштириш имкониятларига етарлича баҳо берилмаяпти, кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш ишида система йўқ, мавжуд резервлар эса номигагина бор.

Завод партия комитетининг фан-техника тараққиётини жадаллаштириш ишидаги катта камчиликлар корхона фаолиятига таъсир қилди. Маҳсулотларининг асосий турларини ишлаб чиқариш юзасидан саккиз ойлик планлар бажарилмади. Шартнома мажбуриятларини ҳам ҳисобга олганда маҳсулот етказиб бериш юзасидан белгиланган топшириқ 96,5 процент бажарилди, холос, фойда олиш плани эса 67 процент адо этилди. Халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш топшириғи барбод қилинди.

Марказий Комитет Бюроси завод партия комитети (ўртоқ У. Т. Тўрақулов), раҳбарлиги (ўртоқ И. И. Овсюк) зиммасига корхонани яқин йиллар ичида Ватанимиз ва чет эл металлургияси илғор марраларига олиб чиқишни, ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг жаҳон даражасида бўлишига эришишни, унинг рақобат қобилиятини оширишни, механизациялаш воситаларини жорий этишни кўзда тутувчи фан-техника тараққиётини жадаллаштиришнинг комплекс программасини икки ой ичида тузиб чиқиш вазифасини юклади. Бунда программанинг социал бўлимини тайёрлашга, ишчилар, инженер-техник ходимларнинг меҳнат ва турмуш шароитини яхшилашга алоҳида эътибор берилиши лозим.

Партия комитетига замонавий иқтисодий ва техникавий снёсатни амалга ошириш учун, шу мақсадда цех партия ташкилотлари ва партия группаларининг ташаббусидан, маъмурият фаолиятини контрол қилиш ҳуқуқидан, коммунистларнинг, хўжалик раҳбарларининг ҳисоботини эшитишдан тўлароқ фойдаланиш вазифаси топширилди.

Бекобод шаҳар партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Э. М. Рўзиевнинг эътибори Ўзбекистон металлургия заводи партия комитетининг корхонада фан-техника тараққиётини жадаллаштириш ишлари тўғрисидаги масалани ҳам кўриб чиқиш учун ўтказиб ўз вақтида чоралар кўрилмаганига қаратилди. Марказий Комитет Бюроси шаҳар партия комитетига ташкилий ва сиёсий ишларни қайта қуришда, коммунистларнинг ишлаб чиқаришдаги авангардлик ролини оширишда завод партия комитетига ёрдам беришни топширди.

Тошкент область партия комитетига қувватларни ўз вақтида ва муддатидан олдин ишга тушириш ва ўзлаштириш, уй-жой ва социал-маданий-маиший объектлар қуриш масалаларида, шунингдек, корхонани малакали кадрлар билан мустаҳкамлашда завод коллективига ёрдам бериш топширилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг мажлисида бошқа бўлган масалалар ҳам кўриб чиқилди.

Кадрлар ўқуви: қайта қуриш жиҳатлари

Илгари хабар қилинганидек, Тошкентда бўлиб ўтган республика семинар-кенгашида КПСС Марказий Комитетининг «Меҳнаткашларнинг сиёсий ва иқтисодий ўқиши системасини қайта қуриш тўғрисида»ги қарорини бажариш юзасидан амалий вазифалар муҳокама этилди. Кенгашда республика область, шаҳар ва район партия комитетларининг секретарлари, министрларнинг ва давлат комитетлари раисларининг ўринбосарлари қатнашдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари М. Ҳ. Холмуҳамедов партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг, хўжалик органларининг КПСС Марказий Комитетининг қарорини бажариш борасидаги вазифалари тўғрисида доклад қилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ташкилий-партиявий ишлар бўлими мудири П. В. Догонкининг «Қайта қуриш шароитида КПССнинг кадрлар сиёсати тўғрисида»ги, Ўзбекистон ССР Давлат хавфсизлиги комитети раиси В. А. Головиннинг «Ҳозирги босқичда идеология кураши ва сиёсий ҳушёрликни оширишнинг баъзи масалалари» мавзуидаги докладлари ҳам тингланди.

КПСС Марказий Комитетининг масъул ходими Н. И. Пучков ва КПСС Марказий Комитетининг лектори В. П. Рибалько тинглочилар ҳузурида сўзга чиқдилар.

Иш тажрибаси ўртоқлашилди, бир қанча область, шаҳар ва район партия комитетлари, саноат ва қишлоқ хўжалик корхоналаридаги, илмий тадқиқот муассасаларидаги партия комитетлари секретарларининг ахборотлари тингланди.

Семинар қатнашчилари республика олимлари билан давра столи атрофида учрашув чоғида партия XXVII съезди ва КПСС Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумлари қарорлари асосида фалсафа, экономика, тарих фанини, илмий коммунизмни ривожлантиришнинг энг муҳим масалаларини муҳокама қилдилар. Адаби ёт ва санъат арболари билан ҳам учрашув бўлди.

Семинар-кенгаш ишининг охирги куни меҳнаткашларнинг оммавий иқтисодий ўқишини қайта қуриш, уни кадрлар малакасини ошириш системаси билан боғлаш йўллари тўғрисида суҳбат ўтказилди. Суҳбатда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг, Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг, давлат агросаноат комитетининг масъул ходимлари, республика министрларининг ва давлат комитетлари раисларининг меҳнаткашлар иқтисодий таълими билан шуғулланувчи ўринбосарлари иштирок этдилар.

Семинар-кенгашда қайд этиб ўтилганидек, ғоявий-назарий иш, сиёсий ҳамда иқтисодий билимларни оммалаштириш ва татбиқ этиш бугунги кунда партия социал-иқтисодий сиёсатини муваффақиятли рўёбга чиқаришнинг бош омилларидан бири бўлиб қолмоқда. КПСС Марказий Комитетининг «Меҳнаткашларнинг сиёсий ва иқтисодий ўқиши системасини қайта қуриш тўғрисида»ги қарорида ва КПСС Марказий Комитетининг «Меҳнаткашлар сиёсий ва иқтисодий ўқиши системасини қайта қуришнинг асосий йўналишлари» лойиҳасида мана шу ғоят муҳим соҳадаги конкрет ҳаракат программаси таърифлаб берилган. Партия XXVII съездининг, КПСС Марказий Комитети 1987 йил январь ва июнь Пленумларининг йўл-йўриқлари амалий равишда мужассамлаштирилган бу ҳужжатлар кадрларни марксизм-ленинизм назарияси асосида тайёрлашни, ғоявий-маънавий жиҳатдан чиниқтиришни кучайтиришга, совет кишиларида юксак сиёсий маданиятни, иқтисодий жиҳатдан замонавий тафаккурни, партиянинг жадаллаштириш соҳасидаги стратегик йўлини чуқур англашни шакллантиришга қаратилган. КПСС Марказий Комитетининг лойиҳасини муҳокама қилишда республикамизнинг ўзидагина икки миллиондан кўпроқ киши қатнашди, беш мингтадан кўпроқ таклиф, фикр-мулоҳазалар, хатлар олинди. Муҳокама оммавий, умумпартиявий тусда бўлди. Шу билан бирга Автомобил транспорти министрлигида, Молия министрлигида, Меҳнат ва социал масалалар давлат комитетида, «Ўзбекнефть» ишлаб чиқариш бирлашмасида, давлат банкининг республика конторасида ва республиканинг бошқа бир қанча министрликлари ҳамда идораларида лойиҳани муҳокама қилишга юзаки муносабатда бўлдилар, ўқишни қайта қуриш — бир вақтда ўтказиладиган иш эмаслигини, у муайян вақт талаб этишини тушуниб етмадилар.

Тайёргарлик босқичидангина ўтилди, холос, эндиликда системани амалда қайта қуриш босқичи бошланмоқда. Семинар-кенгашда партия ўқишини қайта қуриш йўллари чуқур ва ҳар томонлама анализ қилинди. Унинг мазмуни батамом янгиланмоқда, ўрганиладиган проблемаларнинг тематикаси кескин камайтирилмоқда. Масалан, амалда бўлган юзтадан кўпроқ курс ўрнига 18 та курс, ўнта ўқиш формаси ўрнига бештаси тавсия этилади. Демократизм принципига мувофиқ регионларнинг конкрет вазифаларини ва жойлардаги идеологик вазият хусусиятларини ҳисобга олиб, бошқа курсларни ҳам жорий этиш мумкин, аммо бунда шу курслар ўқув-методик жиҳатдан тегишли тарада таъминлани-

(Давоми иккинчи бетда).

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 24 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

Хоразм	1,81	20,80	0,71	2,08
ҚҚАССР	1,18	8,49	0,87	2,99
Сурхондарё	0,87	7,30	0,18	0,42
Қашқадарё	0,79	6,73	0,33	1,07
Бухоро	1,23	6,48	0,19	0,41
Андижон	0,86	6,20	0,01	0,01
Фарғона	1,12	4,12	—	—
Тошкент	0,51	2,77	—	—
Наманган	0,67	2,27	—	—
Навоий	0,59	2,12	0,01	0,01
Самарқанд	0,48	2,00	—	—
Жиззах	0,23	0,73	—	—
Сирдарё	0,15	0,52	0,01	0,02
Республика бўйича:	0,82	5,55	0,17	0,53
Шу жумладан нигичка толали пахта:				
Сурхондарё	1,01	9,18	0,01	0,03
Навоий	3,50	7,88	—	—
Наманган	1,60	7,10	—	—
Қашқадарё	0,50	3,48	0,01	0,02
Бухоро	0,26	1,97	—	—
Республика бўйича:	0,88	7,09	0,02	0,03

ЎЗБЕКИСТОН ССР ФАНЛАР АКАДЕМИЯСИНИНГ УМУМИЙ ЙИҒИЛИШИ

24 сентябрь куни Тошкентда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг умумий йиғилиши очилди. Йиғилиш кун тартибига мувофиқ, республика Фанлар академияси составига сайлов ўтказилади.

СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти П. Қ. Ҳабибуллаев кириш нутқини сўзлаб йиғилишни очди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари М. Ҳ. Холмуҳамедов йиғилишда нутқ сўзлади.

Йиғилишда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари И. И. Искандаров, В. В. Сударенков иштирок этмоқдалар.

(ЎзТАГ).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

(Давоми. Бошн биринчи бетда).

Партия, совет ва хўжалик раҳбарларининг диққат-эътибори оилавий ва якка пудратга нотўғри муносабат фактларига, унинг замиридаги катта потенциал имкониятларни етарли баҳоламасликка қаратилди. Шу ташкилий формаларни кенг қўлланиш юзасидан самарали чора-тадбирларни кўриш топширилди. Ишлаб чиқаришнинг барча қатнашчилари, шу жумладан, раҳбарлар ва мутахассислар меҳнатига ҳақни ялпи даромадга қараб тўлаш, шунингдек, ишлаб чиқаришни рағбатлантиришнинг бошқа формаларидан фойдаланиш таклиф этилди. Қишлоқ хўжалиги ходимларининг меҳнатига натура тарзида тўланадиган ҳақнинг салмоғи оширилсин, уни бериш миқдори пировард натижаларга қатъий боғлиқ қилиб қўйилсин.

КПСС Марказий Комитети ҳисоблайдики, хўжалик ҳисобини, меҳнатни ташкил этишнинг пудрат формаларини тўла ўзлаштириш деҳқончилик ва чорвачиликни, қайта ишлаш саноатини интенсивлаш билан биргаликда ҳамда шу асосда аҳолини озиқ-овқат билан таъминлашни анча яхшилашга эришиш агросаноат комплексида амалга оширилаётган қайта қуришга баҳо беришнинг энг муҳим мезонидир.

Қарорда қишлоқнинг иқтисодий ва социал тараққиётидаги қолоқликни бартараф этишда шаҳарлардаги саноат, қурилиш, транспорт корхоналари ва бошқа корхоналарнинг имкониятларидан бундан буён ҳам кенг фойдаланиш зарурлиги қайд этилади. Шаҳар корхоналари ва ташкилотлари, айниқса, олис районлардаги колхоз ва совхозларнинг моддий-техникавий базасини мустаҳкамлашда, қишлоқда уй-жойлар, мактаблар, мактабгача тарбия ва медицина муассасалари, маданий ва маиший объектлар, йўллар қурилишида, қишлоқ аҳоли пунктларини инженерлик иншоотлари билан таъминлашда ва ободонлаштиришда фаол қатнашишлари лозим.

Бу ишлар шартнома асосида корхоналарнинг ҳам, шунингдек хўжаликларнинг ҳам ўз кучлари ва маблағларини жалб этиш ҳисобига бажарилсин.

КПСС Марказий Комитети марказдаги ва жойлардаги партия, совет, хўжалик органлари зиммасига бутун диққат-эътиборни умумдавлат аҳамиятига молик вазифани тезроқ ҳал этишга — қайта ишлаш саноатини жадал ривожлантиришга қаратиш, уни янги техника билан қайта қуроллантиришга, қишлоқ хўжалик маҳсулотини пировардигача қайта ишлаш ва сақлашни яхшилаш ҳисобига сифатли озиқ-овқат маҳсулотларини анча миқдорда реал кўпайтириш мажбуриятини юклади. План, молия, агросаноат органлари ва бошқа хўжалик органлари ўзларининг амалий фаолиятида қайта ишлаш соҳасини ривожлантириш бугунги кунда ва яқин истиқболда қўшимча озиқ-овқат олиш ва шунинг ҳисобига мамлакатнинг миллий даромадини ўстиришни кўпайтиришнинг энг тежамли ва тезкор йўли эканлигига қатъий амал қилиб, иш тутсинлар.

КПСС Марказий Комитети бу муаммони ҳал этишни жадаллаштиришнинг муҳимлигини эътиборга олиб, СССР Министрлар Советига 1988—1995 йилларда қишлоқ хўжалик маҳсулотини қайта ишлашни, шунингдек таъминот-реализация фаолиятини тубдан яхшилаш кўзда тутилди. Чорва, сут, мева, сабзавот, ёввойи резавор мева ва қўзиқорин тайёрлаш, қайта ишлаш ва реализация қилишни ташкил этишни яхшилаш, қишлоқ ва ишчи поселкаларининг аҳолисига кўрсатиладиган хизматларни кенгайтириш учун кооператив негизларда савдо-тайёрлов ва қайта ишлов корхоналарининг кенг тармоғини вужудга келтириш тўғрисида жойлардан тушаётган таклифларни қўллаб-қувватлаш зарур деб топилди.

Хўжалик ташаббусини ривожлантириш, бошқарувдаги ошкораликни ошириш, колхозлар, совхозларга, қайта ишлаш, қурилиш ташкилотлари ва бошқа бўлинмаларга раҳбарлик қилишдаги маъмуриятчиликни тугатиш мақсадида аввало район даражасидаги агросаноат органлари фаолиятини янада такомиллаштириш мақсадга мувофиқ, деб топилди. Бу ишда район агросаноат birлашмасига колхозлар, совхозлар ва бошқа корхоналар вакилларининг йиғилиши (конференцияси)да сайлаб қўйиладиган кенгаш бошчилик қиладиган, хўжаликларнинг энг обрўли раҳбарларидан бири унга раислик қиладиган тажрибадан кенг фойдаланилсин. Бунда birлашманинг ишчи аппарати кенгашга ҳисоб бериб турадиган бўлиши керак.

Партия комитетларига, совет ва хўжалик органларига агросаноат комплексидаги янги, истиқболли тузилмалар — агросаноат комбинатлари ва бирлашмалари, агрофирмалар, ишлаб чиқариш (илмий-ишлаб чиқариш) системаларини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш ва кенг ёйиш тавсия этилди, бу тузилмалар фан-техника тараққиёти ютуқларини жорий этишни жадаллаштиришга, маҳсулот ишлаб чиқарадиган, қайта ишлайдиган, сақлайдиган ва реализация қиладиган соҳаларнинг янада мустаҳкам интеграциясига, маҳсулотнинг нобуд бўлишини қисқартиришга ва унинг истеъмолчига ғоят тез етказиб берилишига эришишга имкон яратади.

Иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларига, ўлка, область, шаҳар, район партия комитетларига КПСС Марказий Комитети 1987 йил январь Пленумининг қарорларига амал қилиб, кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш, колхозларни, совхозларни ва агросаноат комплекси бошқа корхоналарини ғоявий етук, омилкор раҳбарлар ва мутахассислар билан мустаҳкамлаш соҳасидаги ишни қатъият билан яхшилаш топширилди. Колхоз раисининг, корхона директорининг обрўэътиборини ошириш, хўжалик ва корхоналар раҳбарларининг барқарор составини вужудга келтириш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилинсин, уларнинг ҳуқуқ доирасига кирадиган ишларга аралашишдан, уларга ўринсиз жарималар солиш ва бошқа жазо чоралари кўришдан улар ҳимоя қилинсин. Барча поғоналардаги кадрларнинг ўқувига биринчи даражали аҳамият берилсин, кадрлар ўқуви узлуксиз тусда бўлиши ва хўжалик юритишнинг замонавий усулларини чуқур ўзлаштириб олишни таъминлаш керак.

Мамлакатни озиқ-овқат билан таъминлаш вазифаларини муваффақиятли ҳал этган агросаноат комплекси ходимларини маънавий рағбатлантириш кучайтириш зарурлигига эътибор қаратилди. СССР Олий Совети Президиуми қишлоқ хўжалиги ва у билан алоқадор тармоқларнинг ходимларини агросаноат ишлаб чиқаришида ҳар бир зона учун белгиланган марраларга эришганлик ва социал соҳани ривожлантиришга конкрет ҳисса қўшганлик учун давлат мукофотларига тақдим этиш шартлари ва тартибини кўриб чиқиши мақсадга мувофиқ, деб топилди.

КПСС Марказий Комитети СССР Давлат агросаноат комитети, СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги зиммасига қишлоқ хўжалик олий ва ўрта махсус ўқув юртларида мутахассислар тайёрлаш сифатини яхшилашни, таълим-тарбия жараёнининг ишлаб чиқаришни юритиш замонавий усуллари практикаси билан узвий равишда боғлашни, студентлар ва ўқувчилар хўжалик юритиш иқтисодий механизмини, интенсив технологияларни, фан-техника тараққиётининг энг янги ютуқларини, хўжаликлар ва корхоналарнинг ҳуқуқлари ва мустақиллиги кенгайтирилиши, улар тўла хўжалик ҳисобига ва ўзини ўзи маблағ билан таъминлашга ўтказилиши шароитида бошқарув фаолияти кўникмаларини чуқур эгаллаб олишларини таъминлаш вазифасини юклади.

Қарорда ВЛКСМ Марказий Комитетига, СССР Давлат агросаноат комитетига партия, совет ва хўжалик органлари билан биргаликда ёшларни агросаноат комплексининг асосий тармоқларига кенг жалб этиш соҳасида иш олиб бориш, улар учун зарур ишлаб чиқариш, уй-жой ва маданий-маиший шароитлар яратиш ҳақида тегишлича ғамхўрлик қилиш таклиф этилди. РСФСРнинг Ноқоратупроқ зонаси, Сибирь ва Узоқ Шарқдаги иқтисодий жиҳатдан заиф колхоз ва совхозларда барқарор меҳнат коллективларини вужудга келтиришга алоҳида эътибор берилсин. Бу хўжаликларга қишлоқ хўжалиги, халқ маорифи, маданият, медицина, савдо ва маиший хизмат мутахассислари, шунингдек оммавий касб кадрларидан иборат ёшлар группалари юборилсин.

ВЛКСМ Марказий Комитетига, СССР Давлат агросаноат комитетига, Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг бош сиёсий бошқармасига запасга бўшатилаётган жангчилар орасида зарур тушунтириш иши олиб бориш топширилди. Қишлоқ хўжалигида меҳнат қилиш истагини билдирган жангчилар колхозларга, совхозларга, бошқа корхоналарга юборилсин.

* * *

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети «Гражданларнинг шахсий ёрдамчи хўжаликларини, коллектив боғдорчилик ва полизчиликни ривожлантиришга оид қўшимча тадбирлар тўғрисида» ҳамда «Корхоналар, ташкилотлар ва муассасаларнинг ёрдамчи қишлоқ хўжаликларини янада ривожлантириш тўғрисида» қарорлар қабул қилдилар.

* * *

Гражданларнинг шахсий ёрдамчи хўжаликларини, коллектив боғдорчилик ва полизчиликни ривожлантиришда анча қулай шарт-шароитларни вужудга келтириш, бу ишдаги мавжуд катта камчиликларни бартараф этиш мақсадида КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари ва Министрлар Советларининг, СССР Давлат агросаноат комитетининг, ўлка, область, шаҳар ва район партия комитетларининг, автоном республикалар Министрлар Советларининг, ўлка, область, шаҳар ва район ижроия комитетларининг зиммасига гражданларнинг шахсий ёрдамчи хўжаликларида, коллектив боғ ва полизларда гўшт, сут, картошка, сабзавот, мева, резавор мева ҳамда бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни рағбатлантириш юзасидан самарали чора-тадбирларни амалга ошириш мажбуриятини шахсий ёрдамчи хўжаликларини шартномалар, коллектив ва оилавий пудрат принциплари асосида жамоат ишлаб чиқариши билан кооперациясини ривожлантиришга алоҳида эътибор берилади.

Шу нарса белгилаб қўйилдики, гражданлар томорқа участкаларининг катта-кичиклигини ҳамда шахсий ёрдамчи хўжаликларда чорва ва парранда боқиш нормаларини халқ депутатлари қишлоқ ва посёлка Советлари, колхозлар ҳамда совхозлар колхозчиларнинг, совхоз ишчилари ва хизматчиларининг, бошқа қишлоқ аҳолисининг жамоат ишлаб чиқаришидаги иштирокини ҳисобга олиб аниқлаб берадилар.

Колхозларга ижара пудратидан кенг фойдаланиб, чорва ва парранда боқиш, картошка, сабзавот, резавор мева, ош-қўқлар, ем-хашак экинлари ҳамда бошқа экинларни хўжаликлар ва маблуот кооперацияси ташкилотлари билан шартномалар тузиш асосида сотиш учун етиштириш истагини билдирган колхозчиларга, совхозларнинг ходимларига ва қишлоқ жойларида яшовчи бошқа гражданларга қўшимча ер участкаларини узоқ муддатга бериб қўйиш тавсия этилди ҳамда совхозларга ва бошқа қишлоқ хўжалик корхоналарига шундай қилишга ижозат берилди.

СССР Давлат агросаноат комитети, иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советлари, халқ депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетлари олдига аҳолининг шахсий ёрдамчи хўжаликлари учун ёш чорва ҳамда парранда жўжаларини сотишни анча кенгайтириш юзасидан конкрет тадбирларни ишлаб чиқиб, амалга ошириш вазифаси қўйилди.

Совхозларга ҳамда давлатга қарашли бошқа қишлоқ хўжалик корхоналарига отларни ҳамда бошқа иш ҳайвонларини боқиш ва шахсий ёрдамчи хўжаликлардаги ишларда фойдаланиш ҳамда хўжаликлар билан тузилган шартномаларга мувофиқ ишларни бажариш ҳуқуқи берилган ҳолда гражданларга от ва бошқа иш ҳайвонларини сотишга рухсат берилди ҳамда колхозларга шундай қилиш тавсия этилди.

Қишлоқ районларида асаларичилар жамиятини ташкил этиш, уларни зарур асбоб-анжомлар, кўчма платформалар билан таъминлаш, гражданларнинг асалари оилаларига бўлган эҳтиёжларини тўла таъминлашни назарда тутиб, асалари питомникларининг ишини яхшилаш мақсадга мувофиқ, деб топилди.

Партия комитетларига, совет ва хўжалик органларига колхозчиларни, совхозларнинг, агросаноат комплексидаги бошқа корхоналарнинг ишчи ва хизматчиларини уй-жой билан таъминлаш тўғрисида кўпроқ ғамхўрлик қилиш таклиф этилди.

Совхозларга, агросаноат комплексининг қишлоқ жойларидаги бошқа корхоналари ва ташкилотларига давлат капитал маблағлари ёки хўжаликлар, корхоналар ва ташкилотларнинг ўз маблағлари ҳисобига барпо этилган ҳовли иморатлари бўлган томорқа типидаги уй-жойларни ўз ходимларига сотишга рухсат берилди, шунингдек колхозларга ва матлубот кооперациясининг ташкилотларига шундай қилиш тавсия этилди. Мана шу ходимлар ҳовли иморатлари бўлган уй-жой қийматининг 40 процентини у сотилган кундан бошлаб 50 йил мобайнида ой сайин тенг улушда тўлаб борадилар.

Қишлоқда якка тартибдаги уй-жой қурилишини ривожлантиришдан ва шахсий ёрдамчи хўжаликларни юритишдан манфаатдорликни ошириш учун қишлоқ жойларида яшовчи гражданларга қуйидаги кредитлар: якка тартибдаги уй-жойлар билан ҳовли иморатлари қуришга 20 минг сўмгача миқдорда берилиб, бу қарз кредит олингандан кейин учинчи йилдан бошлаб 50 йил мобайнида узилиши; шахсий ёрдамчи хўжаликда ишларни бажариш учун кичик механизация воситаларини сотиб олишга 1 минг сўмгача миқдорда берилиб, бу қарз 3 йил мобайнида узилиши кўзда тутилган.

Гражданларга сигирлар сотиб олиш учун бериладиган кредит миқдорини 1 минг сўмгача ва ғунажинлар сотиб олиш учун 500 сўмгача кўпайтиришга қарор қилинди, бу кредит амалдаги қонунларда кўзда тутилган шартлар асосида узилади.

Ёш болалари бўлган ва шу муносабат билан жамоат ишлаб чиқаришида банд бўлмаган аёлларнинг колхозлар, совхозлар ва матлубот кооперацияси ташкилотлари билан тузилган шартномалар асосида шахсий ёрдамчи хўжаликларда чорва ва парранда боқиш, картошка, сабзавот, ош-қўқлар, ем-хашак экинларни ҳамда бошқа экинларни хўжаликлар ва маблуот кооперацияси ташкилотлари билан шартномалар тузиш асосида сотиш учун етиштириш истагини билдирган колхозчиларга, совхозларнинг ходимларига ва қишлоқ жойларида яшовчи бошқа гражданларга қўшимча ер участкаларини узоқ муддатга бериб қўйиш тавсия этилди ҳамда совхозларга ва бошқа қишлоқ хўжалик корхоналарига шундай қилишга ижозат берилди.

СССР Давлат агросаноат комитети, иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советлари, халқ депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетлари олдига аҳолининг шахсий ёрдамчи хўжаликлари учун ёш чорва ҳамда парранда жўжаларини сотишни анча кенгайтириш юзасидан конкрет тадбирларни ишлаб чиқиб, амалга ошириш вазифаси қўйилди.

Совхозларга ҳамда давлатга қарашли бошқа қишлоқ хўжалик корхоналарига отларни ҳамда бошқа иш ҳайвонларини боқиш ва шахсий ёрдамчи хўжаликлардаги ишларда фойдаланиш ҳамда хўжаликлар билан тузилган шартномаларга мувофиқ ишларни бажариш ҳуқуқи берилган ҳолда гражданларга от ва бошқа иш ҳайвонларини сотишга рухсат берилди ҳамда колхозларга шундай қилиш тавсия этилди.

Қишлоқ районларида асаларичилар жамиятини ташкил этиш, уларни зарур асбоб-анжомлар, кўчма платформалар билан таъминлаш, гражданларнинг асалари оилаларига бўлган эҳтиёжларини тўла таъминлашни назарда тутиб, асалари питомникларининг ишини яхшилаш мақсадга мувофиқ, деб топилди.

Партия комитетларига, совет ва хўжалик органларига колхозчиларни, совхозларнинг, агросаноат комплексидаги бошқа корхоналарнинг ишчи ва хизматчиларини уй-жой билан таъминлаш тўғрисида кўпроқ ғамхўрлик қилиш таклиф этилди.

Совхозларга, агросаноат комплексининг қишлоқ жойларидаги бошқа корхоналари ва ташкилотларига давлат капитал маблағлари ёки хўжаликлар, корхоналар ва ташкилотларнинг ўз маблағлари ҳисобига барпо этилган ҳовли иморатлари бўлган томорқа типидаги уй-жойларни ўз ходимларига сотишга рухсат берилди, шунингдек колхозларга ва матлубот кооперациясининг ташкилотларига шундай қилиш тавсия этилди. Мана шу ходимлар ҳовли иморатлари бўлган уй-жой қийматининг 40 процентини у сотилган кундан бошлаб 50 йил мобайнида ой сайин тенг улушда тўлаб борадилар.

Қишлоқда якка тартибдаги уй-жой қурилишини ривожлантиришдан ва шахсий ёрдамчи хўжаликларни юритишдан манфаатдорликни ошириш учун қишлоқ жойларида яшовчи гражданларга қуйидаги кредитлар: якка тартибдаги уй-жойлар билан ҳовли иморатлари қуришга 4 минг сўмгача миқдорда берилиб, бу қарз кредит олингандан кейин учинчи йилдан бошлаб 10 йил мобайнида узилиши; шахсий ёрдамчи хўжаликда ишларни бажариш учун кичик механизация воситаларини сотиб олишга 1 минг сўмгача миқдорда берилиб, бу қарз 3 йил мобайнида узилиши кўзда тутилган.

Гражданларга сигирлар сотиб олиш учун бериладиган кредит миқдорини 1 минг сўмгача ва ғунажинлар сотиб олиш учун 500 сўмгача кўпайтиришга қарор қилинди, бу кредит амалдаги қонунларда кўзда тутилган шартлар асосида узилади.

Ёш болалари бўлган ва шу муносабат билан жамоат ишлаб чиқаришида банд бўлмаган аёлларнинг колхозлар, совхозлар ва матлубот кооперацияси ташкилотлари билан тузилган шартномалар асосида шахсий ёрдамчи хўжаликларда чорва ва парранда боқиш, картошка, сабзавот, ош-қўқлар, ем-хашак экинларни ҳамда бошқа экинларни хўжаликлар ва маблуот кооперацияси ташкилотлари билан шартномалар тузиш асосида сотиш учун етиштириш истагини билдирган колхозчиларга, совхозларнинг ходимларига ва қишлоқ жойларида яшовчи бошқа гражданларга қўшимча ер участкаларини узоқ муддатга бериб қўйиш тавсия этилди ҳамда совхозларга ва бошқа қишлоқ хўжалик корхоналарига шундай қилишга ижозат берилди.

СССР Давлат агросаноат комитети, иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советлари, халқ депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетлари олдига аҳолининг шахсий ёрдамчи хўжаликлари учун ёш чорва ҳамда парранда жўжаларини сотишни анча кенгайтириш юзасидан конкрет тадбирларни ишлаб чиқиб, амалга ошириш вазифаси қўйилди.

Совхозларга ҳамда давлатга қарашли бошқа қишлоқ хўжалик корхоналарига отларни ҳамда бошқа иш ҳайвонларини боқиш ва шахсий ёрдамчи хўжаликлардаги ишларда фойдаланиш ҳамда хўжаликлар билан тузилган шартномаларга мувофиқ ишларни бажариш ҳуқуқи берилган ҳолда гражданларга от ва бошқа иш ҳайвонларини сотишга рухсат берилди ҳамда колхозларга шундай қилиш тавсия этилди.

Қишлоқ районларида асаларичилар жамиятини ташкил этиш, уларни зарур асбоб-анжомлар, кўчма платформалар билан таъминлаш, гражданларнинг асалари оилаларига бўлган эҳтиёжларини тўла таъминлашни назарда тутиб, асалари питомникларининг ишини яхшилаш мақсадга мувофиқ, деб топилди.

Партия комитетларига, совет ва хўжалик органларига колхозчиларни, совхозларнинг, агросаноат комплексидаги бошқа корхоналарнинг ишчи ва хизматчиларини уй-жой билан таъминлаш тўғрисида кўпроқ ғамхўрлик қилиш таклиф этилди.

Совхозларга, агросаноат комплексининг қишлоқ жойларидаги бошқа корхоналари ва ташкилотларига давлат капитал маблағлари ёки хўжаликлар, корхоналар ва ташкилотларнинг ўз маблағлари ҳисобига барпо этилган ҳовли иморатлари бўлган томорқа типидаги уй-жойларни ўз ходимларига сотишга рухсат берилди, шунингдек колхозларга ва матлубот кооперациясининг ташкилотларига шундай қилиш тавсия этилди. Мана шу ходимлар ҳовли иморатлари бўлган уй-жой қийматининг 40 процентини у сотилган кундан бошлаб 50 йил мобайнида ой сайин тенг улушда тўлаб борадилар.

Қишлоқда якка тартибдаги уй-жой қурилишини ривожлантиришдан ва шахсий ёрдамчи хўжаликларни юритишдан манфаатдорликни ошириш учун қишлоқ жойларида яшовчи гражданларга қуйидаги кредитлар: якка тартибдаги уй-жойлар билан ҳовли иморатлари қуришга 5 минг сўмгача миқдорда қарз берилиб, уни кредит олингандан кейин учинчи йилдан бошлаб 10 йил мобайнида узилиши рухсат этилди.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига, СССР Савдо министрлигига, СССР Соғлиқни сақлаш министрлигига, Центросоюзга, совет ва хўжалик органларига боғдорлар ва полизчиларга савдо ҳамда медицина хизмати кўрсатишни яхшилаш, уларнинг боғполиз асбоб-анжомларига ҳамда бошқа товарларга бўлган эҳтиёжи тўла-тўкис қондирилишини таъминлаш, етиштирилган қишлоқ хўжалик маҳсулотининг ортиқчасини харид қилувчи қабул пунктлари тармоғини ривожлантириш таклиф этилди. Аҳолининг боғ уйларига, бинокорлик материалларига, транспорт, қурилиш-ремонт хизмати ҳамда бошқа хизматларга бўлган талаб-эҳтиёжларини қондиришга алоҳида эътибор қаратилди.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига, СССР Давлат агросаноат комитетига, Центросоюзга, СССР министрликлари ва идораларига шахсий ёрдамчи хўжаликлари бўлган гражданларга, боғдорлар ва полизчиларга тўловли хизматларнинг ҳажми ва турларини анча кенгайтириш, бу ишда кооператив ва якка тартибдаги фаолиятни авж олдиришга кўмаклашиш таклиф қилинди. Ер участкаларига ишлов бериш, ўғит сотиш ва солиш, ўсимликларни ҳимоя қилиш воситаларини қўлланиш, уй-жойлар ва хўжалик иморатларини қуриш ҳамда ремонт қилиш, кичик механизация воситалари ҳамда боғ-полиз асбоб-анжомларини ижарага бериш, уй ҳайвонлари ва қуёнларнинг терисини шилиб, унга ишлов бериш, доимий буюртмачилик асосида маҳсулотни қайта ишлаш, зооветеринария ва агрономия хизмати каби хизмат турларини кўрсатишга алоҳида эътибор берилади.

Тўпланган тажрибага асосланиб, ҳар бир колхоз ва совхозлар, бошқа қишлоқ хўжалик корхоналарида шахсий ёрдамчи хўжаликни, коллектив боғдорчилик ва полизчиликни юритиш соҳасида аҳолига хизмат кўрсатувчи звеноларни ташкил этиш тавсия қилинди.

СССР Минерал ўғитлар ишлаб чиқариш министрлигига ва СССР Химия саноати министрлигига аҳоли эҳтиёжларини тўла қондирадиган миқдордаги ва турдаги минерал ўғитлар ҳамда пестицидларни идишларга солинган ҳолда ишлаб чиқаришни кўпайтириш юзасидан қўшимча чоралар кўриш топширилди.

Қарорда автоном республикаларнинг Министрлар Советларига ва халқ депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетларига касаба союз органлари, агросаноат комитетлари ва бирлашмалари билан биргаликда энг яхши шахсий ёрдамчи хўжалик, боғдорчилик ва полизчилик участкаси кўриклари ҳамда конкурсларини ўтказиб туришни кенг практика қилиш, илғор тажрибани пропаганда қилувчи тегишли ярмарка ва кўргазмаларни ташкил қилиш таклиф этилган. Гражданларнинг шахсий ёрдамчи хўжаликлари, боғдорлар ва полизчиларнинг ишлари Бутуниттифоқ кўрикларини ўтказиб, СССР Халқ хўжалик ютуқлари виставкасида, республика, ўлка ва область кўргазмаларида уларнинг якунларини чиқариш ва ғолибларни рағбатлантириш мақсадга мувофиқ, деб топилди.

* * *

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети **меҳнат коллективларининг озиқ-овқат таъминотни яхшилаш учун корхоналар, ташкилотлар ва муассасаларнинг ёрдамчи қишлоқ хўжаликларини янада ривожлантиришга** муҳим аҳамият бериб, СССР министрликлари ва идоралари, иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари ва Министрлар Советлари, ўлка, область, шаҳар ва район партия комитетлари, автоном республикаларнинг Министрлар Советлари, халқ депутатлари ўлка, область, шаҳар ва район Советларининг ижроия комитетлари зиммасига корхоналар, ташкилотлар ва муассасаларнинг ёрдамчи қишлоқ хўжалик машиналари ҳамда бошқа машиналарни ремонт қилиш борасидаги хизматлар кўрсатилишини йўлга қўйиш топширилди.

СССР Госснабига ва СССР Давлат агросаноат комитетига министрликлар ҳамда идораларнинг буюртмаларига биноан ёрдамчи қишлоқ хўжаликларида гўштни қайта ишлаш, шунингдек таъминот-реализация фаолиятини тубдан яхшилаш кўзда тутилди. Чорва, сут, мева, сабзавот, ёввойи резавор мева ва қўзиқорин тайёрлаш, қайта ишлаш ва реализация қилишни ташкил этишни яхшилаш, қишлоқ ва ишчи поселкаларининг аҳолисига кўрсатиладиган хизматларни кенгайтириш учун кооператив негизларда савдо-тайёрлов ва қайта ишлов корхоналарининг кенг тармоғини вужудга келтириш тўғрисида жойлардан тушаётган таклифларни қўллаб-қувватлаш зарур деб топилди.

Хўжалик ташаббусини ривожлантириш, бошқарувдаги ошкораликни ошириш, колхозлар, совхозларга, қайта ишлаш, қурилиш ташкилотлари ва бошқа бўлинмаларга раҳбарлик қилишдаги маъмуриятчиликни тугатиш мақсадида аввало район даражасидаги агросаноат органлари фаолиятини янада такомиллаштириш мақсадга мувофиқ, деб топилди. Бу ишда район агросаноат birлашмасига колхозлар, совхозлар ва бошқа корхоналар вакилларининг йиғилиши (конференцияси)да сайлаб қўйиладиган кенгаш бошчилик қиладиган, хўжаликларнинг энг обрўли раҳбарларидан бири унга раислик қиладиган тажрибадан кенг фойдаланилсин. Бунда birлашманинг ишчи аппарати кенгашга ҳисоб бериб турадиган бўлиши керак.

Партия комитетларига, совет ва хўжалик органларига агросаноат комплексидаги янги, истиқболли тузилмалар — агросаноат комбинатлари ва бирлашмалари, агрофирмалар, ишлаб чиқариш (илмий-ишлаб чиқариш) системаларини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш ва кенг ёйиш тавсия этилди, бу тузилмалар фан-техника тараққиёти ютуқларини жорий этишни жадаллаштиришга, маҳсулот ишлаб чиқарадиган, қайта ишлайдиган, сақлайдиган ва реализация қиладиган соҳаларнинг янада мустаҳкам интеграциясига, маҳсулотнинг нобуд бўлишини қисқартиришга ва унинг истеъмолчига ғоят тез етказиб берилишига эришишга имкон яратади.

Иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларига, ўлка, область, шаҳар, район партия комитетларига КПСС Марказий Комитети 1987 йил январь Пленумининг қарорларига амал қилиб, кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш, колхозларни, совхозларни ва агросаноат комплекси бошқа корхоналарини ғоявий етук, омилкор раҳбарлар ва мутахассислар билан мустаҳкамлаш соҳасидаги ишни қатъият билан яхшилаш топширилди. Колхоз раисининг, корхона директорининг обрўэътиборини ошириш, хўжалик ва корхоналар раҳбарларининг барқарор составини вужудга келтириш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилинсин, уларнинг ҳуқуқ доирасига кирадиган ишларга аралашишдан, уларга ўринсиз жарималар солиш ва бошқа жазо чоралари кўришдан улар ҳимоя қилинсин. Барча поғоналардаги кадрларнинг ўқувига биринчи даражали аҳамият берилсин, кадрлар ўқуви узлуксиз тусда бўлиши ва хўжалик юритишнинг замонавий усулларини чуқур ўзлаштириб олишни таъминлаш керак.

Мамлакатни озиқ-овқат билан таъминлаш вазифаларини муваффақиятли ҳал этган агросаноат комплекси ходимларини маънавий рағбатлантириш кучайтириш зарурлигига эътибор қаратилди. СССР Олий Совети Президиуми қишлоқ хўжалиги ва у билан алоқадор тармоқларнинг ходимларини агросаноат ишлаб чиқаришида ҳар бир зона учун белгиланган марраларга эришганлик ва социал соҳани ривожлантиришга конкрет ҳисса қўшганлик учун давлат мукофотларига тақдим этиш шартлари ва тартибини кўриб чиқиши мақсадга мувофиқ, деб топилди.

КПСС Марказий Комитети СССР Давлат агросаноат комитети, СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги зиммасига қишлоқ хўжалик олий ва ўрта махсус ўқув юртларида мутахассислар тайёрлаш сифатини яхшилашни, таълим-тарбия жараёнининг ишлаб чиқаришни юритиш замонавий усуллари практикаси билан узвий равишда боғлашни, студентлар ва ўқувчилар хўжалик юритиш иқтисодий механизмини, интенсив технологияларни, фан-техника тараққиётининг энг янги ютуқларини, хўжаликлар ва корхоналарнинг ҳуқуқлари ва мустақиллиги кенгайтирилиши, улар тўла хўжалик ҳисобига ва ўзини ўзи маблағ билан таъминлашга ўтказилиши шароитида бошқарув фаолияти кўникмаларини чуқур эгаллаб олишларини таъминлаш вазифасини юклади.

Қарорда ВЛКСМ Марказий Комитетига, СССР Давлат агросаноат комитетига партия, совет ва хўжалик органлари билан биргаликда ёшларни агросаноат комплексининг асосий тармоқларига кенг жалб этиш соҳасида иш олиб бориш, улар учун зарур ишлаб чиқариш, уй-жой ва маданий-маиший шароитлар яратиш ҳақида тегишлича ғамхўрлик қилиш таклиф этилди. РСФСРнинг Ноқоратупроқ зонаси, Сибирь ва Узоқ Шарқдаги иқтисодий жиҳатдан заиф колхоз ва совхозларда барқарор меҳнат коллективларини вужудга келтиришга алоҳида эътибор берилсин. Бу хўжаликларга қишлоқ хўжалиги, халқ маорифи, маданият, медицина, савдо ва маиший хизмат мутахассислари, шунингдек оммавий касб кадрларидан иборат ёшлар группалари юборилсин.

ВЛКСМ Марказий Комитетига, СССР Давлат агросаноат комитетига, Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг бош сиёсий бошқармасига запасга бўшатилаётган жангчилар орасида зарур тушунтириш иши олиб бориш топширилди. Қишлоқ хўжалигида меҳнат қилиш истагини билдирган жангчилар колхозларга, совхозларга, бошқа корхоналарга юборилсин.

* * *

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети «Гражданларнинг шахсий ёрдамчи хўжаликларини, коллектив боғдорчилик ва полизчиликни ривожлантиришда оид қўшимча тадбирлар тўғрисида» ҳамда «Корхоналар, ташкилотлар ва муассасаларнинг ёрдамчи қишлоқ хўжаликларини янада ривожлантириш тўғрисида» қарорлар қабул қилдилар.

* * *

Гражданларнинг шахсий ёрдамчи хўжаликларини, коллектив боғдорчилик ва полизчиликни ривожлантиришда анча қулай шарт-шароитларни вужудга келтириш, бу ишдаги мавжуд катта камчиликларни бартараф этиш мақсадида КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари ва Министрлар Советларининг, СССР Давлат агросаноат комитетининг, ўлка, область, шаҳар ва район партия комитетларининг, автоном республикалар Министрлар Советларининг, ўлка, область, шаҳар ва район ижроия комитетларининг зиммасига гражданларнинг шахсий ёрдамчи хўжаликларида, коллектив боғ ва полизларда гўшт, сут, картошка, сабзавот, мева, резавор мева ҳамда бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни рағбатлантириш юзасидан самарали чора-тадбирларни амалга ошириш мажбуриятини шахсий ёрдамчи хўжаликларини шартномалар, коллектив ва оилавий пудрат принциплари асосида жамоат ишлаб чиқариши билан кооперациясини ривожлантиришга алоҳида эътибор берилади.

Шу нарса белгилаб қўйилдики, гражданлар томорқа участкаларининг катта-кичиклигини ҳамда шахсий ёрдамчи хўжаликларда чорва ва парранда боқиш нормаларини халқ депутатлари қишлоқ ва посёлка Советлари, колхозлар ҳамда совхозлар колхозчиларнинг, совхоз ишчилари ва хизматчиларининг, бошқа қишлоқ аҳолисининг жамоат ишлаб чиқаришидаги иштирокини ҳисобга олиб аниқлаб берадилар.

Колхозларга ижара пудратидан кенг фойдаланиб, чорва ва парранда боқиш, картошка, сабзавот, резавор мева, ош-қўқлар, ем-хашак экинлари ҳамда бошқа экинларни хўжаликлар ва маблуот кооперацияси ташкилотлари билан шартномалар тузиш асосида сотиш учун етиштириш истагини билдирган колхозчиларга, совхозларнинг ходимларига ва қишлоқ жойларида яшовчи бошқа гражданларга қўшимча ер участкаларини узоқ муддатга бериб қўйиш тавсия этилди ҳамда совхозларга ва бошқа қишлоқ хўжалик корхоналарига шундай қилишга ижозат берилди.

СССР Давлат агросаноат комитети, иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советлари, халқ депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетлари олдига аҳолининг шахсий ёрдамчи хўжаликлари учун ёш чорва ҳамда парранда жўжаларини сотишни анча кенгайтириш юзасидан конкрет тадбирларни ишлаб чиқиб, амалга ошириш вазифаси қўйилди.

Совхозларга ҳамда давлатга қарашли бошқа қишлоқ хўжалик корхоналарига отларни ҳамда бошқа иш ҳайвонларини боқиш ва шахсий ёрдамчи хўжаликлардаги ишларда фойдаланиш ҳамда хўжаликлар билан тузилган шартномаларга мувофиқ ишларни бажариш ҳуқуқи берилган ҳолда гражданларга от ва бошқа иш ҳай

• *Партия сиёсати пропагандистлари*

Умр мазмуни

Унинг касби ўқитувчилик. Улуғ Ватан уруши фронтларидан қайтгач, қишлоқ мактабларида ўқитувчилик қилди. Колхозчиларнинг фарзандларига рус тили ва адабиётидан таълим берди. Аммо ҳамиша таржиман ҳолини ёзганида ўзининг ўқитувчилик касби ёнига пропагандист деб ҳам қўшиб қўяди. Ҳа, тарғиботчилик унинг яна бир асосий касби бўлиб қолган. 40 йилдан бери колхоз аъзоларига партиямиз сиёсатидан таълим бермоқда.

Даниял Камолов пропагандистлик фаолиятини аввал район алоқа узелида ва шаҳар мактаб-интернатида бошлаган эди. Шундан бери бир қатор ишлаб чиқариш корхоналари ва муассасалари партия сиёсий мактабларида тарғиботчилик қилди. Ҳозир эса Карл Маркс номли мактабда назарий семинарга раҳбарлик қиляпти. Аммо қаерда бўлмасин ўзидан фақат яхши ном қолдирмоқда. Ана шу сабабли район партия комитетида ҳам Даниял Ҳабираҳмонович ҳақида гап борганида уни райондаги энг тажрибали устоз порпагандист деб таърифлашади. «Мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштиришнинг стратегик йўли» курсида таълим олаётган 37 нафар тингловчи ҳам ана шундай фикрда.

— Ҳар бир машғулот ғоят қизиқарли ўтаяпти ва тингловчилар онгига чуқур сингдирилаяпти, — дейди тингловчи, тарих фани ўқитувчиси С. Ёқубов.

— Даниял Хабираҳмонович машғулотларни тушунтираётганида албатта маҳаллий мисоллардан кенг фойдаланади, — деди химия-биология ўқитувчиси З. Ҳакимова. — Бу эса тингловчиларнинг активлигини ошириш имконини бермоқда. Унинг дарслари мазмуни орадан кўп вақт ўтса-да эсимизда туради.

— Пропагандистнинг ўзи тингловчиларга нисбатан кўп ўқиган, билимли ва шунингдек ўз билимини кишиларга яхши тушунтириб бера оладиган бўлиши лозим, — деди суҳбат пайтида Д. Камолов. — Унга ҳамиша ўқиб, билимини ошириб бориш кифоя қилмайди. Айни пайтда пропагандист ўзи яшаб, меҳнат қилаётган коллектив, район ва республика ҳаётини ҳам чуқур билиши лозим. Машғулот пайтида тингловчилар кўп саволлар беришади. Албатта, бу саволларни жавобсиз қолдириб бўлмайди. Мабодо, савол мураккаб бўлса, унга жавоб беришни кейинги машғулотга қолдириб, мутахассисларга, партия, совет ва касаба союз ташкилотларига мурожаат қилиб, билиб олишнинг айби йўқ. Хуллас, тингловчи ўзини қизиқтирган масала ҳақида тўлиқ тушунча ҳосил қилолса бас.

Даниял Камолов пропагандистлик касбини жон-дилидан севади. Кўп ўқиб ўрганади, кўп изланади. Партия йиғилишида унинг ҳисоботи муҳокама қилиниб, берилган топшириқни аъло даражада бажараётганлиги қайд этилди. Д. Камоловни тез-тез район партия комитети сиёсий маориф кабинетида учратиш мумкин. Шу ерда у бошқа пропагандистларга ўзининг тажрибасини ўргатади, маслаҳатлар беради. Шу боисдан Тўрткўл районида Даниял Хабираҳмоновични мураббий пропагандист деб ҳам атайдилар.

Яқинда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми меҳнаткашлар ўртасида марксизм-ленинизм назариясини ва КПСС сиёсатини пропаганда қилиш соҳасида кўп йил самарали ишлаганлиги учун Даниял Камоловга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий унвони берди. Бу тажрибали пропагандист ишига берилган муносиб баҳо.

Р. ЕШИМБЕТОВ.

Қалбларга йўл топиб

Совхоз партия комитети Шокамол Эшмуродовга партия топшириғи сифатида пропагандистлик вазифасини берганига ҳам бир неча йил бўлди. Шундан бери у ана шу топшириқни шараф билан бажариб келмоқда. Дастлаввал илмий атеизм курсида пропагандистлик қилди. Фақат машғулотларда эмас, кундалик ҳаётда ҳам атеист-тарғиботчи бўлди. Даштнобод қишлоқ Совети доирасидаги қишлоқларда диний расм-русумлар барҳам топганида Ш. Эшмуродовнинг ҳам муносиб ҳиссаси бор.

Совхоз партия комитети тажрибали пропагандистга яна бир муҳим вазифани топширди. У партия сиёсий таълими мактабида «Мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштиришнинг стратегик йўли» курси бўйича машғулотлар ўтказмоқда. Мактабга 23 киши жалб қилинган. Уларнинг касб-корлари ҳар хил. Аммо улар партиямиз сиёсатини ўрганишни сидқидилдан хоҳлашади. 52 соатлик алоҳида программа асосида ўтказилган барча машғулотларда тингловчилар фаол қатнашдилар. Пропагандист Ш. Эшмуродов машғулот таъсирчанлигини ошириш ва тингловчиларга атрофлича билим бериш мақсадида КПСС Марказий Комитети 1987 йил январь Пленуми материалларидан, КПСС Программаси, шунингдек, «Ўзбекистон» нашриёти чоп этган «Жадаллаштириш стратегияси» деб номланган сиёсий ўқув системаси қўлланмасидан кенг фойдаланмоқда. Ҳар бир машғулотда Шокамол Эшмуродовнинг ўзи касаба союз комитети раиси бўлиб ишлаётган «Ленинизм» совхози, Қарши райони ва Қашқадарё области ҳаётидан кўпдан-кўп мисоллар тилга олинади. Ҳатто тингловчилар иш фаолияти иқтисодий натижасини чуқур таҳлил қилади.

Ўтказилган машғулотларнинг самараси кўзга ташланяпти. Тингловчилардан 2-агроучастка бошлиғи Абил Раҳимов, совхоз бош агрономи Орзиқул Тоғаев, 9-пахтачилик бригадаси ҳисобчиси Бердиёр Пиримқулов, катта агроном Тошмурод Маматқобилов машғулотларда олган билимларидан қандай фойдаланаётганликларини гапириб беришди. Улар ишлаётган участкаларда иш самарали ва сифатли бўлиб бормоқда. Совхоз ўтган йили давлатга пахта топшириш йиллик планини ошириб бажарди ва 6641 тонна юқори сифатли «оқ олтин» топширди. Ҳар центнер пахтанинг таннархи белгиланганидан 2 сўм 94 тийин арзонлашди. Бунда Шокамол Эшмуродов олиб бораётган тарғиботчилик ва ташкилотчилик ишининг муносиб ҳиссаси бор.

Совхоз ишчилари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллик юбилейигача пахта, гўшт, сут, тухум ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш планларини бажаришни кўзлаб меҳнат қилмоқдалар. Далаларда олинган мажбуриятни қоплайдиган миқдорда мўл «оқ олтин» ҳосили етиштирилди. Пахта йиғим-терими қизғин давом этмоқда.

— Сиёсий таълимга бўлган қизиқиш тобора ортиб боряпти, — дейди пропагандист Ш. Эшмуродов, — Янги ўқув йилига тайёргарлик жараёнида тингловчиларнинг истакларини ҳам ҳисобга оляпмиз. Машғулотлар ўтказиладиган ўқув хоналари қайта жиҳозланди. Ўқув адабиётлари тайёрлаб қўйилди. Мен машғулот олиб борадиган «Мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштиришнинг стратегик йўли» курси тингловчилари тўла комплектлаштирилди. Янги ўқув йилидан бошлаб совхоз ишчи ва хизматчиларидан 25 киши социал-иқтисодий ривожланиш масалаларини ўргана бошлайдилар.

М. КАРОМОВ.

• *Ўзбекистон ва жаҳон*

ТАНИШИНГ: «СОВПЛАСТИТАЛ»

ТОШКЕНТДА СОВЕТ — ИТАЛИЯ БИРИНЧИ КОРХОНАСИ БАРПО ЭТИЛМОҚДА. УНГА «ЎЗБИТПЛАСТИК» ИЛМИЙ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ БИЛАН ИТАЛИЯНИНГ «АЛЬ-МА-РОЗЕ» ФИРМАСИ КИРДИ. БИРГАЛИКДА ПЛАСТМАССАДАН ХИЛМА-ХИЛ БУЮМЛАР ИШЛАБ ЧИҚАРИШ МЎЛЖАЛЛАНГАН.

— Яқинда Москвада бўлиб ўтган халқаро «Химия-87» виставкасида икки мамлакатнинг вакиллари қўшма корхона барпо этиш тўғрисидаги шартномани имзоладилар, деди СССР Химия саноати министрлиги «Союзхимэкспорт» бирлашмаси янги шаклдаги ҳамкорлик ва компенсация асосидаги битимлар бўлимининг бошлиғи В. Мельников. — Энди Италия фирмасининг раҳбарлари корхонани бошқариш структурасини яратиш борасидаги конкрет ишларни режалаштириш учун Тошкентга келдилар. 1988 йилги ишлаб чиқариш программаси ҳам аниқлаб олинади.

Республикада биринчи Совет — Италия қўшма корхонасининг раҳбарлари билан «Ўзбитпластик» бирлашмасида ишлаш ва туризм учун ашёлар, болалар ўйинчоқлари шулар жумласидандир...

Эндиликда қўшма корхона «Совпластитал» деб юритиладиган бўлади. Ҳамкор фирманинг пластмассадан буюмлар ишлаб чиқаришда катта тажрибаси бор, Европадаги кўпгина давлатларда ихтисослашган магазинлари мавжуд.

Катта тараққиёт программаси белгилаб олинди. Жумладан, Тошкентда жойлашган корхона кенгайтирилади ва реконструкция қилинади. Италия томони бу ерга махсус пресс-қолиплар етказиб беради. Дастлабки ҳисобларга кўра, келаси йилиёқ йиллик халқ истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш 19 миллион сўмдан 27 миллион сўмгача кўпаяди.

«Совпластитал» корхонаси рўйхатида юзлаб буюмлар бор. Буларнинг учдан бирига яқини чет элларга сотилади, қолгани Совет Иттифоқидаги харидорларга таклиф этилади.

— Ҳозирча бу ерда учовлонмиз, — лекин тез орада ўғлим ҳам етиб келади, — деди К. Мартинелли. — Республикангиз бизга жуда ёқиб қолди. Энди бу ерга тез-тез келиб туриш умидидамиз.

К. Мартинелли хайрлашаётиб бундай деди: «Қўшма корхонамиз раҳбарлари номидан сизларни бизнинг ҳузуримизга роппа-роса бир йилдан кейин келишга таклиф этамиз. Қандай муваффақиятларга эришаётганлигимизни ўз кўзингиз билан кўрасиз».

Б. ҲАСАНОВ,
ЎзТАГ мухбири.

ЯНГИ ДОРИХОНАЛАР

Янгийўл райони қишлоқларидаги медицина пунктларида 58 та иккинчи категорияли дорихона ташкил этилди. Бу пунктлар Улуғ Ватан уруши қатнашчилари, инвалидлар, боқувчисини йўқотган ва кам миқдорда пенсия олувчи гражданларни арзон нархда дори-дармонлар билан таъминлашга хизмат қилмоқда.

Т. ЮСУПОВ.

Абдулла Қаҳҳор музейида

Бундан буён Ўзбекистон пойтахтининг аҳолиси ва меҳмонлари учун Герман Лопатин кўчасидаги 26-уй адабий масканга айланади. Мирзатераклар ва мевали дарахтлар билан ўралган икки қаватли уйда 23 сентябрь куни Ўзбекистон халқ ёзувчиси, СССР Давлат мукофоти лауреати Абдулла Қаҳҳор уй-музейи тантанали равишда очилди.

Қоқ ўртасида бир вақтлар адибнинг ўзи эккан ҳурмо дарахти ўсиб турган соя-салқин шинам ҳовли шу куни катта байрамдаги шаҳар майдонини эслатди — бу ерга жуда кўп одамлар келишди. Бу кун атоқли адибнинг дўстлари, ҳамкасблари, ёзувчи истеъдодининг ҳақиқий мухлислари учун чинакам байрам бўлди.

...Ёғоч зинапоя Абдулла Қаҳҳорнинг иш кабинетига олиб чиқади. Бу ерда ҳамма нарса адиб ҳаёт чоғида қандай бўлса, худди шундай ҳолатдадир. Китоб жавонлари шифтга етади. Адибнинг энг севикли сўз усталари Гоголь ва Чеховнинг асарлари алоҳида токчаларга тахланган. Уч оёқли чоғроқ думалоқ столда чет эл сафарларидан бирида совға қилинган бахтсаодат ва фаровонлик тимсоли — ҳинд маъбудаси — шиванинг бронзадан ишланган ҳайкали турибди. Ёзувчи диний ақидаларга ишонмаса-да, аммо Раж Капур ва Ҳиндистоннинг бошқа санъат усталари билан бўлган учрашувлардан хотира тариқасида уни сақлар эди.

Ундан нариоқда кенг ёзув столи бор. Адибнинг бўҳтон ва иккиюзламачиликни, сохталик ва жаҳолатни — яшашга халақит бераётган барча нарсаларни фош қилган ўлмас сатрлари айни мана шу ерда дунёга келди. Абдулла Қаҳҳор ўзига нисбатан жуда талабчан, ҳассос ёзувчи эди.

Қўлёзма дафтарлар ва русча-ўзбекча олти томлик луғат билан ёнма-ён олтита ён дафтарчаси турибди. Уларнинг ҳар вараги фикр хазинасидир. Мана ана шу қайдлардан бир нечтаси: «Агар яхшилик ғараздан ҳоли бўлмаса, ёмонликдан фарқи қолмайди.

Ёзувчи келажакнинг махсус мухбири.

Экспонатлар орасида хатлар, рецензиялар, фотосуратлар альбомлари, адиб тўғрисида замондошларининг хотиралари бор. Масалан, рус китобхонларини «Синчалак» повести билан таништирган Константин Симонов Абдулла Қаҳҳор тўғрисида қуйидагиларни ёзган эди: «У ёвузлик, бемаънилик, разилликни назардан четда қолдиролмас эди ва бу эса уни кўпинча ташвишлантирарди. Бу ташвиш унинг доно кўзларида акс этиб турар эди. Аммо у турмушдаги бундай иллатларга бошқача муносабатда бўлолмас, афтидан у бошқача муносабатда бўлишни истамас ҳам эди».

Республикада узоқ йиллар давомида нашриётлар Абдулла Қаҳҳорнинг ўткир, танқидий асарларини босишдан чўчир, унинг ижоди тўғрисида лом-мим дейилмас эди. Бироқ турмушнинг ўзи у ёзган барча асарлар — ҳатто бундан ўнлаб йиллар илгари яратган асарлар даврга қанчалик ҳамоҳанг эканлигини кўрсатди. Ойнаванд икки табақали шкафда Абдулла Қаҳҳорнинг йигирманчи йиллар охири ва ўттизинчи йиллар бошларида нашр этилган асарларидан тортиб кейинги вақтларда чиқарилган асарларигача қўйилган. Ҳозирги пайтда нашриётлар ўзбек совет адабиёти асосчиларидан бири бўлган адибнинг асарларини кенг кўламда нашр этмоқдалар.

Бу ерда адибнинг «Сароб», «Қўшчинор чироқлари», «Синчалак», «Ўтмишдан эртаклар» сингари роман ва повестлари, «Шоҳи сўзана», «Оғриқ тишлар», «Тобутдан товуш» комедиялари, қўпдан-кўп ҳикоялари, очерклари ва фельетонларини кўриш мумкин. Бу асарлар турли тилларда — француз, грек, араб, форс, вьетнам тилларида, Совет Иттифоқи қардош халқлари, социалистик мамлакатлар халқлари тилларида нашр этилган.

Мана, жигарранг муқовали китобча — «Шоҳи сўзана» комедиясини варақлаймиз. Бу асар ўзбек драматургларининг чет элларда саҳнага қўйилган биринчи пьесасидир. Комедия мамлакатдаги етмишта театрда шунингдек Прага, Пекинда саҳнага қўйилди. Абдулла Қаҳҳор бу пьесаси учун 1952 йилда СССР Давлат мукофотига сазовор бўлган эди.

Бурчакда деворга осиб қўйилган дуторга кўзингиз тушади. Ёзувчи ижод қилиб чарчаган пайтларида ёки ёлғиз вақтларида қўлига дутор олиб чалар ва оҳиста хиргойи қилар эди.

Ҳонадаги ҳамма нарса-адиб шахсиятининг бетакрор хусусиятларини сақлаб қолганлигича, унинг ёркин ва машаққатли ҳаётини, орзу-умидлари ва ижодий режаларини акс эттириб турганлигига ишонч ҳосил қиласиз.

Э. ТУХФАТУЛИНА.
ЎзТАГ мухбири.

Пешқадамлар сулоласи

Тошкентдаги «Малика» трикотаж бирлашмасининг тўқувчи мотористи М. Шамсиматова тўртинчи хил — чок бостирадиган машинани ўзлаштирди. Бундан олдин ёш ишчи машиналарнинг уч турида ишлашни ўрганиб олган эди.

Маъруфа нормани мунтазам ошириб бажармоқда ва айни пайтда юқори сифатли маҳсулот бермоқда. У беш йилликнинг икки йили планини Улуғ Октябрнинг 70 йиллигигача бажаришга аҳд қилган.

М. Шамсиматова тиқув цехида атиги уч йилдан буён ишлаётган бўлса ҳам ана шундай муваффақиятларга эришди. Бунда ота-онаси ёрдам берди, уларнинг трикотаж бирлашмасидаги умумий меҳнат стажи ярим асрга яқинлашиб қолди. Тажрибали тиқувчи-моторист, мусобақа пешқадами Гулсин Шамсиматова қизига браксиз ишлашни, меҳнатнинг тезкор методларидан фойдаланишни, техникани намунали асрашни ўргатди. Отаси Йўлдош Шамсиматов қизини меҳнатсевар, ҳалол, қатъиятли қилиб тарбиялади. Унинг ўзи иккинчи тўқув участкасида мастер ёрдамчиси бўлиб ишлайди, учинчи даража Меҳнат шуҳрати ордени билан мукофотланган. (ЎзТАГ мухбири).

• *Замондошимиз*

Уста Аблямит

— Қўлидан келмайдиган иш йўқ. Ғоят меҳнаткаш, цехга бориб, ишини кўрсангиз ўзингиз ҳам бунга ишонч ҳосил қиласиз, — деди совхоз директори Сайдулла Абдуқодиров.

Дарҳақиқат бир қарашда соддагина кўринган бу киши бажарган ишлар унчалик ҳам содда эмас экан. У витаминли ўт талқони тайёрлаш цехида меҳнат қилади.

— Ишимизнинг нозик томони шундаки, донадор витаминли озуқа ўтининг моллар учун фойдали бўлган каротин моддасини тўла сақлаб қолишга эришишимиз керак, — дейди Аблямит ога. — Бу витаминли озуқа қишда ҳам сигирларни маҳсулдор қилиш имконини беради. Бу йил 600 тонна ана шундай озуқа тайёрлаймиз. Шундан 300 тонна ўт талқонини давлатга топширамиз. Қолгани хўжалик чорваси учун ишлатилади.

...Агрегат гувиллаб ишлайди. Қуритиш барабани олдида операторлар. Агрегат шовқини товушдан баланд бўлгани учун тракторчи Бакир Чалбаш оператор Рафет Халиловга тайинлайди:

— Тележкани тезроқ бўшатишга ёрдамлашвор, ўғлим! Бўлмаса, транспортеринг ҳам бўшаб қолади! Қани, тезроқ бўл!

Рафетнинг ўрнини эгизаклар Асан ва Усеин Салядиновлар Алим Сейдалиев, Андрей Киселев билинтирмай туришди. Агрегат конвейер тўхтамади. Иш бир маромда давом этади. Аблямит ога эса бу ерда гўё бош дирижёрга ўхшайди. Механизаторга кўз-қулоқ бўлиб туради, барча жараёндаги ишларга кўрсатма беради, иш кўнгилдагидай бўлмаса ўзи кўрсатади.

Уни «уста Аблямит» деганларича бор. Боёвут районидаги Пушкин номли совхозда ҳамма уни шундай деб атайди. Сабаби, қўлидан келган ҳамма ишни бажараверади. Бу ерга кўчиб келишганида у ўн тўрт ёшли бола эди. Олдинига аравакашлик қилди, кейин қурилишда ишт қолипловчи бўлиб ишлади. Гулистонда уч ойлик курсни битириб келиб, совхозда 15 йил шофёрлик қилди. Кейинчалик совхознинг автогаражи кенгайиб унга электрчи керак бўлиб қолди. Аблямит бу ишни ҳам эплаб кетди.

Бир куни совхоз директори уни ҳузурига чақириб шундай деди:

— Витаминли ўт талқони тайёрлаш цехини ишга туширимоқчимиз. Келтирилган агрегатларни тезда монтаж қилиш керак. Кимни маъқул топсангиз ёнингизга олингда, эртадан шу ишга киришинг!

— Ахир, мен бу соҳага ўқи маган бўлсам, қандай қилиб... — эътироз билдирди у.

— Ҳечқиси йўқ! Сиз эплайсиз, ишончим комил. Ахир, амалда бир инженерчалик тажрибангиз бор, — гапида туриб олди директор.

Шундан кейин Аблямит Алядинов техникага ихлосманд йигитларни ёнига олиб, бир ой деганда агрегатларни монтаж қилиб бўлди. Цех ишга тушгач, уста Аблямитнинг ишлари бутун областга овоза бўлди. Чорвадорлар ва мутахассислар иштирокида бир неча марта район, область семинарлари ўтказилди.

Ҳозир ҳам ана шу цехда Аблямит Алядинов ҳамма ишларга бош-қош. Сейдали Билялов, Бекир Чалбаш, Рафет Халилов, Шевқи Салядинов, Алим Сейдалиев, Асан ва Усеин Салядинов каби операторлар унинг ёрдамида яхши ишлаётирлар.

Ҳалол меҳнат унга шоншуҳрат келтирди. Унинг фидокорона меҳнати муносиб тақдирланди: 1973 йилда учинчи даражали, уч йил ўтгач эса иккинчи даражали Меҳнат Шуҳрати орденлари билан мукофотланди. Ўн биринчи беш йиллик якунларига кўра эса унга биринчи даражали Меҳнат Шуҳрати ордени берилди. Ҳозир Меҳнат Шуҳрати орденларининг тўла кавалери.

Ўзбекистонга келиб, ҳалол ишлаб обрў-эътибор топган уста Аблямит ўз турмушидан мамнун. Хотини Зекия совхозда ишчи, қизи Венера дорихона мудираси, қишлоқ хўжалиги институтида сиртдан таълим олаётган ўғли Энвер фермада ветеринария техники, кичик ўғли Эрвин эса бу йил гидромелиорация техникумига ўқишга кирди.

Оддий меҳнаткаш Аблямит оганинг орзулари шундай ушалмоқда.

СУРАТДА: витаминли ўт талқони тайёрлаш агрегати мастери А. Алядинов.

Ҳ. ХАЛИЛОВ.

«Совет Ўзбекистони» материаллари изидан

«ФОРМА ИЗЛАБ»

Газетамизнинг шу йил 19 август сонида юқоридаги сарлавҳа остида рейд материали босилган. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети мақолани назоратга олиб, чора-тадбирлар кўриш учун тегишли министрликларга юборган эди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР САВДО МИНИСТРЛИГИ:

— Мақола Ўзбекистон ССР Савдо, Енгил саноат министрликлари ва республика улгуржи савдо идораси томонидан кўриб чиқилди, ундаги фактлар тўғри деб топилди, —дейилади республика савдо министри ўринбосари К. Шукуров имзоси билан олинган расмий жавобда. — Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги ўзининг тегишли идоралари билан ҳамкорликда республика аҳолиси эҳтиёжини қондириш мақсадида мактаб формалари, пойабзаллар ва мактаб ўқув қуролларини ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун доимий иш олиб бормоқда.

Республика Енгил саноат министрлиги ўтган йилдагига нисбатан мактаб формаларининг айрим турларини кўпайтиришга муваффақ бўлди. Жумладан, ўғил болалар учун костюмлар ўтган йилдагига нисбатан 134 мингта, қиз болалар кўйлаклари 438 мингта, шойи дан тикилган мактаб формалари 515 мингта, ўғил болалар кўйлаклари 76 мингта кўп ишлаб чиқарилган.

Бироқ республика аҳолиси эҳтиёжи учун айрим моллар ишлаб чиқариш ҳали тўла қондирилганича йўқ. Жумладан, жун газламадан тикилган қизлар кўйлаклари 84,2, ўғил болалар учун костюмлар 90,0, шойи газламадан тикилган фартуклар, 78,5, шойи газламадан тикилган қизлар кўйлаклари 93,6, шойи фартуклар 95,0, ип-газламадан тикилган фартуклар 3,8, шойи кўйлаклар 98,1, ип-газламадан тикилган кўйлаклар 77,0, қизларнинг пионер формалари 91,4, ўғил болалар пойабзаллари 75,1, қиз болалар пойабзаллари 44,9, мактаб пойабзаллари планн 84,2 процент бажарилди, холос.

Бундан ташқари, республикамизда мактаб формалари ва пойабзалларига эҳтиёж қондирилмаётган бир пайтда Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигининг айрим корхоналари ишлаб чиқариш планларини бажармаётирлар.

1 августга қадар Бухоро тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида 99 минг сўмлик жун газламадан тикилган фартуклар, 207 минг сўмлик шойи кўйлаклар, 51 минг сўмлик ип газламадан тикилган фартуклар, Тошкент тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида 47 минг сўмлик жун газламадан тикилган мактаб формакўйлакларк, Хоразм тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида 568 минг сўмлик ўғил болалар учун пионер формалари, Андижон тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида эса 146 минг сўмлик ўғил болалар шимлари етказиб берилмади.

Шу билан бирга, республика Енгил саноат министрлиги корхоналари кўрсатилган молларни етказиб бериш борасида размерларнинг хилма-хиллигига эътиборни қаратмади. Мактаб кийим-кечаклари, пойабзаллари сифати қониқтирмаётганлиги тўғрисида кўпгина шикоятлар тушмоқда.

«Узторгодежда» улгуржи базаси ходимларининг иккинчи квартал текшириш якунларига кўра Бухоро тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг ўғил болалар учун 39,1 мингта мактаб формаси текшириб кўрилганда, 13,7 процентнинг сорти пастлатилди ва қайта тикиш учун корхонага қайтарилди, Гулистон тикувчилик фабрикасининг 7 мингта жун газламадан тикилган кўйлакларининг 21,7 проценти, Қаршн тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг 20,9 мингта кўйлагининг 28 процентн брак қилинди.

Шу вақт мобайнида «Узобувторг» базалари ҳам Чирчиқ пойабзал фабрикасининг 14,5 минг дона, яъни текширилган маҳсулотнинг 6,5 проценти, Янгийўл пойабзал фабрикасининг 10,7 минг дона ёки 5 проценти, Самарқанд пойабзал фабрикасининг 17,7 минг дона ёки 5,9 проценти қайта ишлаш учун корхоналарга юборилди, сорти пасайтирилди.

Шуни ҳам айтиш керакки, болалар пойабзали учун тайёрланаётган чарм-галантерия маҳсулотларининг сифати ҳам ҳамон пастлигича қолмоқда.

Узбекистон ССР Савдо министрлиги, республика Енгил саноат министрлиги ҳамда республика улгуржи савдо идоралари билан ҳамкорликда мактаб формалари, пойабзаллари, мактаб ўқув қуроллари, канцелярия товарлари, сумкалар ва бошқа буюмларга бўлган аҳоли эҳтиёжини янада тўла қондириш, шу товарларни узлуксиз сотишни таъминлаш мақсадида қатор қўшимча чора-тадбирлар белгилади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ЕНГИЛ САНОАТ МИНИСТРЛИГИ:

— «Форма излаб» мақоласи тикувчилик бирлашмалари коллективларида муҳокама қилинди, — дейилади республика Енгил саноат министри ўринбосари Х. Акбаров имзоси билан олинган расмий жавобда. — Министрлик мактаб формаларини кўпайтириш мақсадида қўшимча цехлар ва участкалар ташкил этди.

Кўрсатилган маҳсулотларнинг барча турлари бўйича ўтган давр мобайнида етказиб бериш плани бажарилди. Болалар учун костюмлар ишлаб чиқариш суръати ўтган йилдагига нисбатан 121 процент, жун газламадан тикилган қизлар кўйлаклари 109 процент, шойи кўйлаклар эса 138 процентин ташкил қилди.

Узбекистон ССР Енгил саноат ва Савдо министрликлари мактаб формаси ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва сифатини яхшилаш масалалари бўйича мунтазам учрашувлар ўтказмоқдалар.

Савдо ташкилотларининг талабларига кўра Тошкент шаҳрида, магазинлар, шу жумладан «Болалар дунёси» савдо бирлашмалари кўпайтирилди, болалар учун қўшимча равишда шортиклар ва шимлар моделлари ишлаб чиқарилди.

Узбекистон тикувчилик саноати мутахассислари ва ишлаб чиқариш корхоналари раҳбарлари ўқувчилар формалари етказиб бериш ва сифатини ошириш бўйича йирик савдо магазинларида назорат постлари ташкил этдилар. Сифатсиз ишлаб чиқарилган маҳсулотлар тузатиш, алмаштириш учун корхонага қайтарилди. Харидорларнинг мактаб формалари янги моделини яратиш тўғрисидаги кўплаб таклиф ва мулоҳазалари инобатга олинди.

Республика Кийим-кечак моделлари уйида такомиллашган моделлар яратиш ва ўқувчилар кийим-кечакларининг барча турлари намуналарини қайта кўриб чиқиш топширилди.

ЎЗБЕКБИРЛАШУВ ПРАВЛЕНИЕСИ:

— Узбекбирлашув правлениеси «Форма излаб» мақоласини кўриб чиқди, — дейилади. Узбекбирлашув правлениеси раисининг биринчи ўринбосари Г. Волков имзоси билан олинган расмий жавобда. — Мақолада кўрсатилган мактаб ўқувчиларини формалар ва болалар пойабзаллари билан таъминлашдаги нуқсонлар ҳақиқатан ҳам мавжуд. Болалар кийим-кечаклари ва пойабзаллари ишлаб чиқариш жами ҳар йили кўпайтирилаётган бўлса-да, бироқ савдо кооперациялари ташкилотларининг мактаб формалари, болалар кийим-кечаклари ва пойабзаллари ишлаб чиқариш ва етказиб бериш йўлидаги сўровлари қондирилмаётир.

1987 йили ўғил болалар учун мактаб формалари 8,7 мингта ёки 18 процент, қиз болалар учун мактаб формалари 14,5 мингта ёки 4,5 процент, мактаб ёшидаги ўғил болалар учун пальтолар 26 мингта ёки 70 процент, мактаб ёшидаги қиз болалар учун пальтолар 41 мингта ёки 75 процент, ўғил болалар учун кўйлаклар 181 мингта ёки 10 процент, мактаб пойабзаллари 650 минг дона ёки 18 процент, ўғил болалар пойабзаллари 107 мингта ёки 7 процент, қиз болалар пойабзаллари 173 мингта ёки 12 процент кам берилган.

Маҳсулот сифатига нисбатан эътирозлар ҳамон кўплигича қолаётир. Фақат шу йилнинг ярим йилидагина болалар учун ишлаб чиқарилган маҳсулотлардан 154 мингтаси ёки 11,8 проценти брак қилинди. Улардан Бухоро тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг 85,8 минг дона, Қарши тикувчилик фабрикасининг 48,1 минг, Тошкент тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси маҳсулотларининг 7,1 минг донаси яроқсиз деб топилди. Болалар учун ишлаб чиқарилаётган пойабзалларнинг 256 минг жуфти ёки 8,9 проценти бракка чиқарилди. Жумладан Тошкентдаги 1-пойабзал фабрикасининг 129,9 мингта, Самарқанд пойабзал фабрикасининг 19,6 минг, Фарғона пойабзал фабрикасининг 21,4 минг, Янгийўл пойабзал фабрикасининг 10,1 мингта пойабзали брак қилинган.

Мактаб бозорларини ташкил этиш ва болалар учун савдо товарларини ташкил этишда ҳам нуқсонлар бор. Узбекбирлашув правлениесининг мутахассислари Қашқадарё, Самарқанд, Сурхондарё ва Тошкент областларидаги мактаб бозорларини текшириб чиқди. Текшириш жараёнида мактаб ва пионер формалари, болалар пойабзаллари айрим размерлари гарчи базаларда бўлса ҳам, савдода йўқлиги фактларн аниқланди.

• *Яхши анъаналар — ҳаётга*

ТЎЙДА ҲАМ, АЗАДА ҲАМ

«Қизил гул»

«Коммуна» колхозида тўйлар янгича, спиртли ичимликсиз ўтказиляпти. Қишлоқда келин-куёвлар учун махсус магазин очилган. Бу ердан келин-куёвнинг сарпосидан тортиб, гарнитуригача харид қилиш мумкин.

«Маданият» қишлоқ матлубот жамияти қошида «Қизил гул» тўй ўтказиш бюроси ташкил этилган. Тўй эгаси ана шу бюрога мурожаат қилиб, қанча кишилик стол тайёрлаш кераклигини айтиб қўйса кифоя. Бюро ходимлари матлубот жамияти ҳисобидан тўйни намунали ўтказиб берадилар. Қишлоқ марказида 200 ўринли тўй ўтказиладиган махсус жой бор. Барча маросимлар: никоҳ, «кумуш», «олтин» тўйлар ана шу яхши жиҳозланган залда ўтказилади. Тўй эгаси юз кишилик дастурхон ясатилса 293 сўм, 150 кишига эса 440 сўм тўлайди. Бу тўй эгаси учун жуда қулай. У қариндош-уруғи билан тўйда эл қатори меҳмон бўлади.

— «Қизил гул» бюроси қишлоқда 6 та тўй ўтказади, — деди «Маданият» қишлоқ матлубот жамиятининг раиси А. Мирзажонов. — С. Фозилов, Ф. Жумабоева ва бошқа колхозчилар тўйларини кўнгилдагидек ўтказиб бергани учун «Қизил гул» хизматидан мамнун бўлдилар.

«Гули сиёҳ»

Пахтаободликлар инсон хотирасини бир кунгина эмас, ҳамиша ёдда тутиш, сўнгги йўлга кетаётган марҳумнинг ҳурматини бажо келтириш мақсадида «Гули сиёҳ» бюросини ташкил этдилар. Бюро дафн маросимини ташкил этишдан тортиб, уни ўтказишгача бўлган хизматни ўз зиммасига олади. Улим бўлган хонадон «Гули сиёҳ» бюросига телефон орқали хабар қилади. Бюро ходимлари марҳумнинг ҳужжатларини: медицина хулосасини олиш, паспорт, никоҳ қоғози ва бошқа ҳужжатларни расмийлаштириш, қабр қаздириш, дафн маросимига одам айтиш, транспорт топиш, мотам митинги учун жой тайёрлаш ишлари билан шуғулланади.

«Гули сиёҳ» бюроси қошида марҳумнинг хотираси учун ўрнатиладиган қабр тоши тайёрлайдиган устахона ҳам мавжуд. Бу ерда буюртма бўйича қабр тоши тайёрланиб, унга ёдгорлик лавҳалари ёзилади ва ўрнатилади. Бюро хизматидан фойдаланганлик учун тўланадиган ҳақ унчалик кўп эмас.

Биз «Коммуна» колхозининг «Октябрь», «Андижон» колхозининг «Иттифоқ» маҳалласи, «Правда», Ленин номли колхозларнинг марказий қабристонларида бўлдик. У ерлардаги видолашув майдонлари эътиборимизни тортди. Марҳум видолашув майдончаси супачасига қўйилади. Марҳумнинг расми алоҳида ясалган токчада гулларга ўралган ҳолда туради ва шу ерда видолашув митинги ўтказилади. Марҳумнинг ҳаёт йўли ҳақида сўзлар айтилади.

«Гули сиёҳ» хизмат кўрсатиш бюроси мотам маросимларини ортиқча сарф-ҳаражатсиз ўтказиш юзасидан тавсиянома ишлаб чиқди.

А. ҚУРОНБОЕВ.

ВАҚТЛИ МАТБУОТГА ОБУНА ДАВОМ ЭТМОҚДА

«Известия» газетаси 1988 йилда

«Известия» ҳар куни чоп этиладиган оммавий умумсиёсий газетадир. Газета газетхонларни Советларнинг барча босқичлари фаолияти ҳақида хабардор қилиб боради. Улуғ Октябрдан бошлаб совет қурилиши темаси газета саҳифаларида етакчи бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Доимий обуначиларимиз «СССР Олий Совети сессиялар ўртасида», «Сайловчи. Депутат. Қонун», «Ижрокомнинг амалий ҳаёти», «Советлар тажрибасидан» сингари рубрикалар остида босиладиган материалларни сабрсизлик билан кутишади.

Эҳтимол, газетада бу рубрикаларни авваллари ҳам учратгандирсиз. Улар фақат хизмат ролини бажариб қолмайди. Амалда редакция ишларининг асосий йўналишларини акс эттиради. «Известия» келаси, 1988 йилда миллионлаб газетхонлар эътиборини қозонган «Ишни бажариш керак», «Илғор тажриба изидан», «Агросаноатнинг қайноқ кунлари», «Ошкоралик ҳақида ошкора» «Фан сирларини сақлаш хизматида» каби қатор рубрикалардан воз кечиш ниятида эмас.

Бугун бутун редакция коллективининг фаолияти ягона мақсадга — КПСС XXVII съезди қарорларини амалга оширишга қаратилган. Ана шу вазифалар билан бирга ҳаётимизга яна бир сўз — қайта қуриш кириб келди. У чақириқ сифатида янграмоқда. Қайта қуриш ўзида барча талабларни қамраб олди. Жадаллаштириш ва қайта қуриш — икки бир-биридан ажралмайдиган жараён. Қайта қуриш учун қурашиш керак, уни ҳимоя ҳам қилиш зарур. 1988 йил иш режаларини белгилаб олаётган «Известия» журналистлари ўзларининг асосий вазифалари деб ана шуларни тушунадилар.

1988 йилда «Известия» социалистик демократияни такомиллаштириш проблемаларини ёритишга эътиборни кучайтиришни назарда тутмоқда. Бизнинг келажакдаги йўлимиз демократияни кўтариш орқали, ошкоралик ва ҳақиқат орқали олиб борилади. Бундан бошқа йўл йўқ. Экономика ва бутун системани бошқариш, социал адолатга сўзсиз риоя этиш, шунингдек, фан муаммолари, соғлиқни сақлаш, халқ маорифи ва олий мактабни қайта қуриш адабиёт ва санъатни, физкультура ва спортни ривожлантиришга эътибор ортади. «Известия»нинг асосий вазифаларидан бири ҳуқуқ билимларини тарғиб-ташвиқ қилишдан иборатдир. Газетхонлар «Юридик диалог», «Суд очерки», «Известия»нинг юридик хизмати» каби рубрикалар остида босиладиган материалларни кутишади.

Газета чиқишлари учун, очерклар ва фельетонлар, журналистлар командировкаси учун редакция почтаси янги мавзулар беради. «Известия» ўз саҳифаларида хатларга кенг ўрин беради. Газетхонлар хатларидан тайёрланган подборкалар мунтазам бериб борилади. Алоқачилар Москвага Пушкин майдонига ҳар куни уч мингтагача хат олиб келадилар. Бу газетхонларнинг ижтимоий активлиги ошганлигини кўрсатади. Редакциямиз газетхонлар мулоҳазаларини қадрлайди. Шунинг учун ҳам 1988 йилда газетхонлар фикр-истакларига кенг ўрин ажратади. «Газетхонлар илтимосига кўра командировка», «Ўтган ҳафта почтасидан», «Редакция почтасидан», «Почтани ўқиб» каби рубрикалар сақлаб қолинади.

«Известия» ҳар бир сонида саҳифаларининг ярмини халқаро мавзулардаги материалларга бағишлайди. Газета ўз ўқувчисига ер юзида содир бўлаётган ҳар бир ҳодиса тўғрисида тез, аниқ ва холис ҳикоя қилиб беришга ҳаракат қилади. «Известия»нинг чет элларда 40 та мухбирлар пункти бор. Халқаро шарҳловчиларимиз халқаро ҳаётнинг актуал темаларини шарҳлаб берадилар.

«Известия» 59 та шаҳарда чоп этилади, шундан 56 тасига газета фототелеграф орқали узатилади. Ҳар куни саккиз миллион нусхада нашр қилинади.

Газетага чекланмаган миқдорда обуна қабул қилинади.

ЎТМИШ САДОЛАРИ

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Қорақалпоқ филиали Н. Довқараев номли тарих, тил ва адабиёт институти археология бўлими олимлари Хива шаҳрининг ёшига аниқлик киритдилар. Археологлар Хива минг йил муқаддам эмас, балки ундан 2400 йил муқаддам пайдо бўлган деган хулосага келдилар.

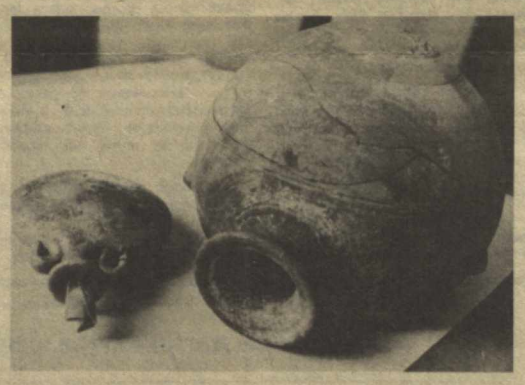

Бунинг учун Устюрт этакларида яшаган аҳолининг хилма-хил буюмлари топилди. Турли-туман топилмаларнинг шаҳодатлик беришича, эрамиздан аввал 3—4-асрларда яшаган аждодларимиз темир ва бронзадан тайёрланган буюмлардан фойдаланишган. Улар Жанубий Урал, Ҳиндистон, Эрон ва Миср аҳолиси билан кенг иқтисодий алоқада бўлганлар.

Суратларда: 1. Устюрт экспедициясининг раҳбари, тарих фанлари кандидати В. Н. Ягодин иш устида. 2. Хива экспедицияси қатнашчилари томонидан топилган буюмлар. 3. Устюрт этакларидан топилган буюмлар. Бундай сополдан ясалган хумлар Шарқ мамлакатларидан олиб келинган.

М. ЕЛЕУСИНОВ фотолари (ЎзТАГ).

• *Спорт*

ХОККЕЙ:

ЧЕМПИОНЛИК ЙЎЛИ

Шайбали хоккей бўйича олий лига командалари ўртасида мамлакат чемпионати старт олди. Бу йилги мусобақалар ўзига хос тартибда ўтказилмоқда. 14 команданинг икки даврали ўйинларидан кейин кучли ўнлик аниқланади. Бу командалар иккинчи босқич мусобақаларини давом эттирадилар. Лекин аввал тўпланган очколар ҳисобга олинмайди. Яна икки давра ўйинларидан кейин 1—4 ўринларни эгаллаган коллективлар медаллар учун курашиш имкониятига эга бўлишади. Бундай ўзига хос ярим финалчилар учтадан ғалаба қилгунга қадар курашадилар. Ютқазган командалар бронза медали оладилар. Омади юришмай 11—14 ўринларда қолган командалар эса биринчи лиганинг кучли олти коллективи билан ўтиш турнирида иштирок этади. Бу турнирда муваффақиятли куч синашган тўрт коллектив олий лигачилар сафига қўшилади.

ФУТБОЛ:

ЎРТОҚЛИК УЧРАШУВИДА

Москвада СССР ва Греция терма командалари ўртасида ўртоқлик учрашуви ўтказилди. Бу ўйинда футболчиларимиз дарвозага жавобсиз учта тўп киритиб, ғалаба қозонишди. Маълумки 10 октябрь куни Берлинда Европа чемпионатининг навбатдаги саралаш учрашуви ўтказилади. Футболчиларимиз ГДР командаси билан майдонга тушадилар. Ўртоқлик учрашувидаги муваффақият эса масъулиятли ана шу ўйин олдидан машқларни тобига етказишда муҳим аҳамият касб этди.

ЧИМ ХОККЕЙ:

БЎЛИНГАН ОЧКОЛАР

Аёллар олий лига командалари ўртасида навбатдаги тур ўйинлари бўлди. Чемпионат пешқадами Борисполнинг «Колос» коллективи «Андижанка» қизларини қабул қилди. Европа чемпионатининг бронза медали совриндорлари бўлган андижонлик хоккейчилар имкониятни бой бермасликка уриндилар. Учрашув 1:1 ҳисобида тугади. Суми шаҳрининг «Буревестник» хоккейчилари билан Тошкент областининг «Политотдел» командаси учрашуви ҳам дуранг (0:0) бўлиб, очколар баҳам кўрилди.

ШАХМАТ:

МАРРА ЯҚИНИДА

Тошкентда спорт мастерлари ва мастерликка номзодлар турнири якунланай деб қолди. 9-турдан сўнг тошкентлик Т. Воҳидов билан Н. Айдаровлар олтитадан очко тўплаб, олдинда боришмоқда. Уларнинг ҳамшаҳри С. Загребельний билан барнаулик В. Суторихинлар ҳисобида 5,5 тадан очко бор.

ЕЗГИ ВАҚТНИ БЕКОР ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДА

СССР Ягона вақт ва эталон частоталар давлат комиссияси 1987 йил 27 сентябрь куни Совет Иттифоқининг бутун территориясида ёзги вақт бекор қилинишини маълум қилади.

Ёзги вақт 1987 йил 27 сентябрь куни соат 3 да соат милларини бир соат орқага суриш билан бекор қилинади.

(ТАСС).

Редактор Л. ҚАЮМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИ

Кундузги тайёрлов бўлими

1987-1988 ўқув йили учун

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тайёрлов бўлимига ўрта маълумотли, халқ хўжалигининг барча тармоқларида ишловчи 34 ёшгача бўлган илғор ишчилар, шунингдек, СССР Қуролли Кучлари сафида хизматни 1986 йилнинг ноябрь-декабрь, 1987 йилнинг май-ноябрь ойларида ўтаб бўлганлар, жорий этилган инвалиднинг имтиёзи ҳуқуқи ҳақидаги гувоҳнома эгалари хизмат муддати ва запасга қачон бўшатилганидан қатъий назар қабул қилинади.

Тайёрлов бўлимига кирувчи ишчи ва колхозчилар камида икки йил узлуксиз меҳнат қилган бўлишлари керак. Колхозчилар ҳам календарь йил учун белгиланган иш куни минимумига эга бўлишлари лозим. Йўлланма меҳнат коллективлари ва ҳарбий қисмлар шахсий состави мажлиси қарори асосида партия, комсомол ва касаба союз ташкилотлари тавсияси билан корхона, ташкилот раҳбарлари, шунингдек, ҳарбий қисмлар қўмондонлиги томонидан юборилади.

Тайёрлов бўлими тингловчиларни институтнинг барча факультетларида (архитектура факультетидан ташқари) ўқишни давом эттириш учун қабул қилади.

Тайёрлов бўлимига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар керак: ариза, тайёрлов бўлимига йўлланма, ўрта маълумот тўғрисидаги ҳужжат (асли), меҳнат дафтарчасидан кўчирма, характеристика, 8 дона фотосурат (3х4 см, бош кийимсиз), медицина справкаси (086/У форма), **Паспорт ва ҳарбий ҳужжат шахсан кўрсатилади.**

ИШЧИ ВА КОЛХОЗЧИЛАРДАН АРИЗАЛАР 1 ОКТЯБРДАН 10 НОЯБРГАЧА, ҲАРБИЙ ХИЗМАТЧИЛАРДАН ЭСА 31 ДЕКАБРГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Тайёрлов бўлимига кирувчилар учун суҳбат олдидан математика ва физика бўйича консультация ва обзор лекциялар ўтказилади (химия ихтисослиги учун химия ва физика бўйича).

СУҲБАТ 11 НОЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Тайёрлов бўлимига қабул қилиш математика ва физикадан ўтказилган суҳбат натижаси, химия технология факультети учун эса химия ва физикадан ўтказилган суҳбат натижаси бўйича бўлади.

МАШҒУЛОТЛАР 1 ДЕКАБРДАН БОШЛАНАДИ

ЎҚИШ МУДДАТИ 8 ОЙ

Бошқа шаҳардан келган, ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ўқиётган тингловчилар ётоқхона билан таъминланадилар.

Тайёрлов бўлимини муваффақиятли тугатганлар Тошкент политехника институти кундузги бўлимининг I курсига кириш имтиҳонисиз қабул қилинади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Шайхантовур кўчаси, 10-уй, 18-хона, қабул комиссияси, 7, 8, 11, 15, 16-трамвайлар, 8, 18-троллейбуслар, 281-автобуснинг «Санъат саройи» бекати).

Жиззах шаҳрида яшовчилар Тошкент политехника институтининг тайёрлов бўлимига киришни истасалар, институтнинг шу шаҳардаги филиалига мурожаат қилишлари мумкин.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ФИЗИОЛОГИЯ ИНСТИТУТИ вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

катта ва кичик илмий ходимлар: мембраналар биофизикаси лабораторияси.

Конкурс муддати — 3 октябргача.

Мурожаат учун адрес: 700095, Тошкент шаҳри, 95-алоқа бўлими, Ниёзов кўчаси, 1-уй. Телефон 46-94-12.

●

ЎРТА ОСИЕ ИРРИГАЦИЯ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

катта илмий ходимлар: суғориш тармоқлари параметрлари ва суғориш техникаси оптимизация бўлими; Хоразм бўлимига — Мелиорация ва суғориладиган деҳқончилик мутахассислиги бўйича.

Конкурс муддати — 28 сентябргача.

Адрес: 700187, Тошкент шаҳри, 4-Қорасув массиви, 11-уй.

●

МИНИСТРЛИКЛАР ВА ИДОРАЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«УЗАВТОТРАНСТЕХНИКА» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг САМАРҚАНД ТАЖРИБА-ЭКСПЕРИМЕНТАЛ ЗАВОДИ БУЮРТМАЧИЛАРНИНГ МАТЕРИАЛИДАН

ОДАЗ-9370 типидаги 14 тоннали ўзи ағдарадиган ярим шатак-прицеплар ясаб беради.

Мурожаат учун адрес: 703020, Самарқанд шаҳри, 20-алоқа бўлими, Даҳбет кўчаси, 16-уй. Телефонлар: 5-94-10, 5-96-56, 5-41-86.

Театр

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 25/IX да Уйғудаги гўзал (19.00), 26/IX да Борис Годунов.

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 25/IX да Куёш, 26/IX да Тақдир эшиги (премьера).

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 25/IX да Нурхон, 26/IX да Ўзбекистон ССР халқ артисти М. Ғофуровнинг ижодий кечаси.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЕШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 25/IX да «Вестсайд-87» (19.00), 26/IX да Майсаранинг иши.

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Чехословакиянинг «Прага» цирки усталарининг томошалари. (19.30).

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Тил ва адабиёт институти коллективи лексикография ва терминология бўлимининг кичик илмий ходими З. Мираҳмедованга онаси

Моҳинисо РАСУЛОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент давлат педагогика институти ректорати, партия ва жамоат ташкилотлари, ҳамда математика факультети коллективи алгебра ва сонлар назарияси кафедрасининг катта ўқитувчиси

Муртоз Турматович БОРИБАЕВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

• *Маданият муассасалари қурилиши—«Совет Ўзбекистони» назоратида*

КЛУБ МАШМАШАЛАРИ

Жомбай районидаги Улуғбек номли совхоз меҳнаткашлари 13 йилдан буён клуб қурилиши тугашини кутмоқдалар.

Бундан роппа-роса 13 йил олдин катта йиғилишлардан бирида клуб қуришга киришилгани айтилди. Ёзда ҳовуз бўйида, қишда тор хоналарда тўпланиб йиғилиш қиладиган кишилар, ниҳоят клубга эга бўларканмиз-да, дам олишимиз учун ҳам ғамхўрлик қиладиганлар бор экан, деб қарсак чалиб юборишди.

Ойлар йилларга уланиб кетди. Клуб учун жой ажратишди, у ёқ-бу ёқни кавлашди. Кўп ўтмай совхоз лойиҳа ҳужжатлари учун анчагина пул ажратди. Бунгача уч йил вақт ўтди.

Совхоз Ўзбекистон ССР собиқ Қишлоқ хўжалиги министрлигига мурожаат қилди.

Министрликнинг «1978 йил планига киритилди», деган жавобига ишонишди. Совхоз раҳбарлари шунга орқа қилиб, ўз навбатида одамларга ваъда бериб юборишди. Бу орада клуб учун ажратилган жой болаларнинг кўлбола стадионига айланди. Улар ҳатто дарвоза ҳам ўрнатиб олишди.

Ваъда қилинган йил ўтиб кетди. Сарсонгарчилик яна бошланди. «Биринчидан, лойиҳа эскирди, иккинчидан эса ўн биринчи беш йилликда клуб қурилиши учун маблағ йўқ», дейишди.

Нима қилиш керак? Бу саволга жавоб қидириб, 1986 йилгача келишди. Яна лойиҳалаш ишлари учун 7 минг 180 сўм ажратилди. 300 ўринли клуб қурилишига хўжаликда етарли маблағ бор.

Лекин ҳамон қоғозбозлик устун келяпти. Лойиҳа бир неча жойда муҳокама этилди. Яқинда Самарқанд область агросаноат комитетида мазкур клуб қурилиши юзасидан икки соат баҳс юритилди. Ниҳоят совхоз партия комитети секретари Аҳад Давлатовга «бораверинг, қурилиш 1988 йил планига киритилди», дейишди. У ишонишини ҳам, ишонмаслигини ҳам билмайди. Ахир неча йилдирки, ана шу ваъдани эшитади-да.

Клуб билан баббаравар 2 минг ўринли стадион қурилиши керак эди. Унинг «таржимаи ҳоли» ҳам клубникидан қолишмайди. Аммо стадионнинг лойиҳаси бу йил ҳам қайтарилди: лойиҳа 15 даража қийшиқ тузилибди. Стадион сал бошқа томонга қараб қолипти. Агар тўғрилаб оламиз, дейишса, мактабнинг бир қисмини бузиш керак бўларкан. Унинг яна бир ишкалини топишди. Яъни, иссиқлик бериш йўли ҳисобга олинмабди, қайтаришди.

— Совхозда 12 та футбол командаси бор, — деди спорт инструктори Ҳасан Султонов. — Районда биринчиликни эгаллаб келяпмиз. Қизлар волейбол командаси эса бутун областда голиблик қилмоқда. Аммо улар учун шароит йўқ.

— Ҳозир хўжаликлар ўзини-ўзи бошқариш усулига ўтди, — деди сўзни давом эттириб А. Давлатов. — Бироқ қурилиш йўлидаги юзлаб тўсиқлар ҳали турибди. Пулимиз бор, клуб, стадион зарур. Лекин кўриб турибсизки, қурилишни бошлаш осон иш эмас.

Дарҳақиқат, бу машмашанинг бир қисми, холос. Амалдаб клуб қурилишини бошлаб олганлар эса материал етишмаслиги ва бошқа кўпгина сабаблар билан ишни ниҳоясига етказолмай бошлари қотган. Пайариқ районидаги «Москва» колхозида қурилаётган клуб бу йил ишга тушиши керак эди. Қурувчилар пландаги 100 минг сўмлик ўрнига ҳозиргача 45 минг сўмлик иш бажардилар.

Ургут районидаги Ильич номли колхозда эса бу йил 50 минг сўмлик иш уддаланиши зарур. Ҳозиргача бу кўрсаткич атиги 6 минг сўмни ташкил этади. Пахтачи районидаги Свердлов номли колхозда 25 минг ўрнига 6 минг, шу райондаги Карл Маркс номли колхозда 110 минг сўмлик ўрнига 20 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилган, холос.

Хуллас, Улуғбек номли совхоз меҳнаткашларининг тоқатларига балли. Ҳали қанчалаб кутиш изтироблари турибди. Клуб қурилиши ҳақидаги масала пайсалга солинаверса, яна беш-ўн йил ўтиб кетиши ҳеч гап эмас.

Демоқчимизки, қишлоқ клублари қурилишига ўғай кўз билан қарашмоқда. Акс ҳолда лоқайдлик бу қадар чуқур илдиз отмасди.

Ж. МАМАТОВ, «Совет Ўзбекистони» мухбири.

• *Тингланг, томоша қилинг*

25 сентябрь, жума

Телевидение

МТ-I. 8.00 — «90 минут». 9.35 — «Учрашув жойини ўзгартириш мумкин эмас». Бадиий фильм, 2 ва 3-серициялар. 11.50 — Дунё ва ёшлар. 12.20 ва 16.30 — Янгиликлар. 16.40 — Қайта қуриш прожектори. 16.50 — «Қизалоқ, фильмда ўйнашни хоҳлайсанми». Бадиий фильм. 18.10 — «Улар биринчилардан эдилар». 18.30 — Фан ва турмуш. 19.00 — Мультфильм. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Ҳушёрлик ни қарор топтира бориб.19.45 — Ҳамдўстлик 20.15 — «Учрашув жойини ўзгартириш мумкин эмас». Бадиий фильм. 4-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — «Учрашув жойини ўзгартириш мумкин эмас». Бадиий фильм, 5-серия.23.40 — Дунё воқеалари. 23.55 — Виктор Кривоноснинг автопортрети.

МТ-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 — Тарих. 10.05 — Инглиз тили. 11.05 — СПТУ ўқувчиларига. 11.35 — Дубровский. 12.05 — Онамларнинг мактаби. 13.10 — «Оқпадар». Бадиий фильм. 15.10— Янгиликлар. 15.20 — Тарих саҳифалари. 18.35 — Янгиликлар. 18.45 — Шахмат мактаби. 19.15 — Қишки вақтга ўтиш ҳақида. 19.30 — Қишлоқ янгиликлари. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар!. 20.45 — Ю. Марусин концерти. 21.30—Время. 22.05— Қайта қуриш прожектори. 22.15 — Ёшлар театрлари проблемалари ҳақида. 23.20 — Баскетбол. «Жалгирис» — «ВЭФ». 24.00 — Бокс. СССР кубоги. Ярим финал.

ЎзТВ-I. 7.00 — Ритмик гимнастика. 7.20 — Тонгги тароналар. 7.30 — Ахборот. 7.50 — Салом, кичкинтойлар! 8.00 — Телефильм. 16.45 — Болалар учун фильм. 18.00— Янгиликлар. 18.15 — Спортивний Ўзбекистан. 19.15 — Телефильм. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Қайта қуриш қирралари: муаммолар ва ечимлар. 20.30 — Ахборот. 20.50 — «Паранжи сирлари». Музикали драмадан ариялар ва дуэтлар. 21.30 — Время. 22.05 — Ичкуёв. Видеофильм. 4-серия. 23.10 — Бугун оламда нима гап?

ЎзТВ-II. 19.35 — Ритмик гимнастика. 20.00 — Илмий оммабоп фильм. 20.45 — Сифат — бош мезон. 21.30 — Время. **ФРУНЗЕ.** 22.05 — Шиарине. 23.05 — Бадиий фильм.

Радио

Биринчи программа. 8.30 — Ўзбекистон композиторларининг қўшиқлари. 9.30 — «Октябрь». 11.15 — Юность. 12.10 — Ўзбекистон бинокори. 12.40 — Кувноқ тароналар. 13.00 — Чорвадор. 13.30 — В. Милов ва В. Сапаров қўшиқлари. 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшитириш. 15.40 — Жонажон табиат. 16.00 — Дўстларимиз овози. 18.15 — Бизнинг социалистик турмуш тарзимиз. 18.30 — «Ҳамза овози». Сюита. 19.20 — «Оғонёк». 19.40 — Духовой оркестрлар ижросида вальслар. 20.50 — Қишлоқ меҳнаткашларининг талабларига биноан концерт. 22.30 — «Дадил қадам». Радиопостановка. 23.35 — Дам олиш концерти.

СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ
(«Советский Узбекистан»)
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР
Издается на узбекском языке

Редакция адреси: 700083, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.
Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.

Р — 09041. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ ордени босмахонаси. В. — 219. ИНДЕКС 64583. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12